

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

APJUNGĖS

AMERIKA, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS

680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XL. Nr. 29

Redakcija: GLenmore 5-7281

ANTRADIENIS (TUESDAY) BALANDŽIO - APRIL 19 D. 1955 M.

Administracija: Glenmore 5-7068

10 CENTU

Dulles apie . . .

Valst. sekr. J. F. Dulles po dviejų valandų pasitarimo su prezidentu paskelbė spaudai žinią apie didėjančią Kinijos komunistų grėsmę prieš Formozą.

Naujausios žinios — sakė Dulles — patvirtina, kad kinai labai stiprina savo aviaciją priešais Formozą, ir jų puolimo galimybė dabar yra didesnė nei prieš kelias savaites.

Padėtį Vietname Dulles pavadino "labai sunki, jei ne beviltiška."

Komunistai atmeta

Berlyno vakariniai komisarai raštu kreipėsi į Sovietų komisarą Puškina, kad maito pakėlimas sunkvežimiam iš vakarų Vokietijos į Berlyną priešinasi 1949 metų sutarčiai, kuria buvo baigta blokada.

Bet komunistinė Vokietija per spaudą paskelbė, kad čia ne komisarų reikalas. Rytų Vokietija gali tartis dėl to su vakarų Vokietija. Nori, kad rytų Vokietija tokiom derybom būtų pripažinta.

Muito pakėlimas sunkvežimiu iš 5 dol. iki 50 per metus sudarytų rytų Vokietijai 5 mil. dol. pajamų.

Kaltina kariuomenę

Vadinama Hooverio komisija (iš 12 asmenų) padarė Kongresui raportą balandžio 17. Jame kaltino vyriausybę, ypačiai kariuomenę, valstybės turto eikvojimu. Ji prisidaro atsargų ir paskui jas likviduoja už 6-7% jų tikrosios vertės. Patikrinti kai kurių medžiagų kiekiai rodė, kad jų atsargų pakaktų 32 metams, kitų net 128 metų. Taip išekvojamas turmas pateko kai kur net į komunistų rankas. Visose pasaulio dalyse tokio Amerikos turto esą už 155 milijardus dol. Komisija siūlo likviduoti tokio turto ne daugiau kaip už 2 milijardus per metus.

NAUJI ANGLIJOS RINKIMAI

Anglijos min. pirm. Edenas paskelbė, kad parlamentas bus paleistas gegužės 6; nauji rinkimai bus gegužės 26; naują parlamentą karaliene atidarys birželio 14.

Edenas kalbėjo per radiją, nes spauda vis dar streikuoja.

PER PUSĖ VALANDOS IŠ RUSIJOS Į AMERIKĄ

Amerikos oro gynybos viršininkas pranešė, kad per artimiausius dešimt metų Sovietai gali turėti šovinį, kurio greitis bus 8000-10,000 mylių per valandą. Iššautas Rusijoje jis pasieks Ameriką bet kurioje vietoje per pusę valandos.

• New Yorko valstybėje pernai buvo įregistruota 4,549-252 automobiliai. Tiek niekad nebuvo anksčiau.

• Korėjos karas Amerikai kaštavo 18 milijardų dol.

• Italijoje prie Vezuvijaus ugniakalnio staiga pakilo tokia audra, kad 10 turistų vos nenustūmė į ugniakalnio kraterį. Juos įsikubusius į uolas išgelbėjo tik vadovai virvėm.

• Fordas pagamino automobilių per šiu metų tris mėnesius 1,017,773, arba 176,427 daugiau nei pernai per tą laiką. Paklausa vis dar didėjanti.

PREZIDENTAS EISENHOWERIS priima pranešimą iš adm. Felix M. Stump, Pacifiko laivyno viršininko, kad artimiausioje ateity nelaukiama komunistų puolimo. Bet tai buvo prieš pasitarimą tarp prezidento ir valstybės sekretoriaus.

Maskvos taikos sutartis su Austrija Ir Vokietijos socialistai jau tokios pat nori

Europos politikoje naujas įvykis tai Maskvoje paruošta Sovietų ir Austrijos taikos sutartis. Derybos vyko pereiną savaitę nuo antradienio iki penktadienio. Jos buvo slaptos. Kas sutarta, tiksliai nežinia. Tuo tarpu paskelbtas tik oficialus komunikatas. Pagal jį:

1. Austrijoje okupacija baigiama, ir Sovietų Sąjunga, Amerika, Anglija, Prancūzija savo okupacines kariuomenes atitraukia ne vėliau kaip iki 1955 gruodžio 31.

2. Austrija pasižada būti neutrali—"nesidėti į jokias karines sąjungas nei leisti savo teritorijoje karinių bazių."

3. Austrija atgauna naftos instaliacijas, Dunojaus laivi-

ninkystę ir reparačijas Sovietų Sąjungai gali mokėti prekėm.

4. Sovietų Sąjunga paleidžia visus Austrijos karo belaisvius ir politinius kalinius, suimtus jau ir okupacinės valdžios, iki šių metų galo.

AMERIKOJE DIDELIS DŽIUGAVIMAS

Sugrįžusį kanclerį Raab ir jo delegacijos narius Austrijos

sostinė sutiko su pakeltom vėliavom. Džiaugtis yra pagrindo, nes šviečia viltis atgauti laisvę, kurios neturi jau 17 metų. Pirmą Austriją okupavo ir prie Vokietijos prisijungė Hitleris; nuo karo pabaigos, jau 10 metų, laiko okupavę sąjungininkai. Visus siūlymus taikos sutartį sudaryti Sovietai lig šiol nustumdavo. Dabartinis steigus Sovietų pasikeitimas yra

Austrijai išjudėjimas iš mirties taško.

VAKARUOSE NESLEPIAMAS NEPASITIKĖJIMAS nes Sovietai ta sutartimi nori šachuoti vakarinius sąjungininkus. Sutartis turi būti tvirtinama ir Amerikos, Anglijos, Prancūzijos. Jei jos netvirtins, tai sovietų propaganda galės skelbti: tik Amerika su Anglija bei Prancūzija nenori duoti laisvės Austrijai. Jei tvirtins, tai Austrija bus pavyzdys Vokietijai. Tas pavyzdys kalbės: tokia nepriklausomybė ir abiejų dalių susijungimas laukia ir Vokietijos, jei tik ji atsisakys nuo ginklavimosi ir bus neutrali. Vokietijos socialdemokratam bus naujas argumentas: jei Austrija gali, kodėl mes negalim? Vokiečių socialdemokratų vadas Ollenhauer jau taip ir paskelbė. Tuo šūkiu pradėjo agitaciją iš naujo.

MIRĖ EINSTEINAS

Fizikas Einsteinas balandžio 18 mirė nuo kraujo apsinuodijimo. Buvo 76 metų.

Japonijoje netoli Nagasaki lietus paplovė žemes, sugriuvo 25 namai, ir neišaiškintas skaičius žmonių po griuvėsiais žuvo.

Išradimų amžiuje

VARNA VIRTO STALINU Komunistinės Bulgarijos valdžia nutarė Varnos miestą pavadinti Stalinu. Ten dabar yra sovietų povandeninių laivų uostas.

MASKVOS NAUJAS "IŠRADIMAS"

Maskva pranešė, kad ten sugalvota žvėris ir paukščius gaudyti miego milteliais. Esą vienas žmogelis su lesalu pabarstęs miego miltelių, kurie neturi nei kvapo nei skonio, ir radęs vieną varną miegant, toliau paėjęs radęs antrą varną miegant ir dar toliau vilką miegantį. Visus tris susimetęs į maišą ir nugabėjęs į Maskvą (seniau būtų buvę parašyta: dovanų tėvui Stalinui!); vilkas pabudęs tik po poros dienu.

NE SALKAS, O SULIKOVAS

Daily News ispėjo, kad ryšium su Salko serumu nuo polio reikia laukti Maskvos pranešimo, jog tokį serumą jau seniai išradęs koks sovietų mokslininkas Sulikovas. Bus, be abejo, dar pridėta, kad Berlijos agentai jį pagrobė ir perdavė imperialistam amerikiečiam.

Maskva jautri žmoniškumui

Maskva norėjo atsiųsti į Ameriką 11 studentų laikraštinių, kad susipažintų su Amerikos studentų gyvenimu. Amerika leidimus davė. Bet Maskvos studentai atsisakė važiuoti dėl to, kad dokumentus užpildant, reikėjo padaryti pirštų nuospaudas. Maskva paaiškino, kad tai žemina žmoniškumą, ir dėl to studentai negalį su tuo sutikti.

Laiškas po dolerį

Hooverio komisija rado, kad vyriausybės įstaigos per metus parašo apie milijardą laiškų. Vienas laiškas mokesčių mokėtojam atsieina po vieną dolerį. Komisija reikalauja, kad valdininkai būtų pamokyti laiškus rašyti trumpai ir aiškiai. Nuo to valstyvei bus sutaupyta per metus 75 milijonai dol. — Vadinasi, Amerika atomus skaldyti moka, bet laiškų rašyti ne.

AMERIKA SUKURSTĖ UZIMTI SALAS, O DABAR . . .

Amerikoje politinės kovos daugiausia eina dėl Formozos vandenų. Aštriai vyriausybę kritikavo Adlai Stevensonas. Paskui Atstovų Rūmų pirmininkui Rayburn pagerbti pietuose buv. prez. Trumanas. Paskui balandžio 16 sen. Mansfield, užsienių kom. narys, tiesiog kaltino prez. Eisenhowerį, kam jis 1953 sausio mėn. davė laisvas rankas Chiang Kai-shekui pulti Kinijos sauszemį. Jei ne tas prezidento leidimas, kaltino senatorius, tai padėtis Formozos vandenyse būtų aiški. Dabar tą neaiškumą daro Quemoj ir Matsu salų likimas.

Sen. Bridges, resp., priešingai — dėkojo prezidentui, kad jis tokį pareiškimą 1953 padaręs. To pareiškimo dėka Chiang Kai-shekas užėmė tas pakraščio salas, ir dabar yra nekomunistų rnkose bent tie pakraščio punktai, kurie yra svarbūs Formozai ginti.

Joseph Alsop pranešė įdomių smulkmenų iš tų salų netolimos praeties. Esą amerikiečių spaudimu, Chiang Kai-shekas paėmė pakraščio salas 1953. Kai kinai pradėjo grasinti salom, vyriausias štabas trim balsais prieš vieną pasisakė už gynybą. Bet prezidentas trijų pasisakė.

Kas būtų, jei prezidentas paklausytų demokratų

mą atmetęs. Tada kilusi nauja mintis: atiduoti komunistam Tachen salas, bet ginti Matsu ir Quemoj. Ją parėmęs valst. sekr. Dulles. Jis formaliai pažadėjęs Formozos užsienių reikalų ministeriui, kad prezidentas Eisenhoweris viešai pareikš garantijas Matsu ir Quemoj salom. Remdamasis Dulles žodžiais tą pat pažadėjo Amerikos atstovas Formozoje. Tačiau prezidentas susilaikęs nuo Dulles pažadų ir atsisakęs pasakyti ką nors aiškaus tų salų reikalu.

Dabar Amerikai ir tenka apsispręsti dėl jų. Dėl jų eina visa kova. Stevensonas pareiškė nelaikęs jų svarbiom Formozai ginti. Ta kryptim ir kitų demokratų opinija rengiama. Ypačiai, nenorint prarasti britų paramos, o jie griežtai stoji už salų atidavimą komunistam.

Pats Alsopas vertina, "Mes galėtume išsisukti apleisdami salas, kurias generalissimo užėmė mūsų spaudžiamas. Bet mes negalėtume ir negalime išsisukti salas apleisdami po to, kai išpopuliarinom sausio sprendimą jas ginti".

Palygindamas kalbas apie salas su kalbom apie Dienbienphu ir paskui to Dienbienphu žlugimu, Alsop mano, kad salų apleidimas padarytų trenkintį įspūdį Azijoje. Labiausiai pačioje Formozoje. Amerikos atsisakymas būtų laikomas išdavimu. Prasidėtų antiamerikinės demonstracijos. Formozoje prasidėtų pilna demoralizacija.

• Argentinos diktatorius Peronas isakė pašalinti iš mokyklų religijos ir moralės dėstymą.

KAIP GEN. CLAY ATIDAVĖ KELIUS MARŠ. ŽUKOVUI

Vėl prašneko apie Berlyno salą bolševizmo jūroje. Ta sala yra už 110 mylių nuo laisvosios vakarų Vokietijos. Prašneko dėl to, kad bolševikai vėl pradeda Berlynui mažą blokadą, pakeldami maitą sunkvežimiams iš vakarų Vokietijos į Berlyną iš 5 dol. iki 50. Negalėdami mokėti tokio muito, sunkvežimiai negalės pristatyti vakarų Berlynui reikiamų prekių, ir Berlynas bus verčiamas priklausyti ūkiškai nuo rytų Berlyno. Amerikos, Anglijos,

Nuolaidas 1945 teko apmokėti "oro tiltu". Nuolaidos vaisiai — vėl blokada

Prancūzijos įgulos taip pat sukliudomos gyventi Berlyne. To sovietai ir siekia.

1948-9 į tokią sovietų blokadą Amerika atsakė, suorganizuodama "oro tiltą". Ir atlaikė. Berlyno, burmistras ir dabar šaukiasi į vakarinius sąjungininkus, kad gelbėtų.

Ta proga Amerikoje iškilo klausimas, kaip nutiko, kad Sovietam vienim buvo palikta diktuoti kelio laisvę ir tvarką į Berlyną.

Pirmu kartu Berlyno klausimas tarp sovietų ir Amerikos bei britų svarstytas 1944 Londone. Buvo sutarta, kad sovietų okupacijos vakarinė linija Vokietijoje eis pagal Elbės upę. Keliai, kuriais turės Amerikos ir Anglijos kariuomenė susisiekti su Berlynu, nebuvo nustatyti. Pasitarime dalyvavo ir Amerikos atstovo Londone John G. Winant padėjėjas Philip E. Mosely. Jis sako, kad Amerikos karo departamentas buvo priešingas nužymėti tokius kelius tiksliai. Laikė tai reikalu, kuris paskiau bus sutartas okupacinių valdžių.

Jaltos konferencija tik patvirtino Londono susitarimus. Taip ir palikta susitarti konkrečiai tom karinėm valdžiom.

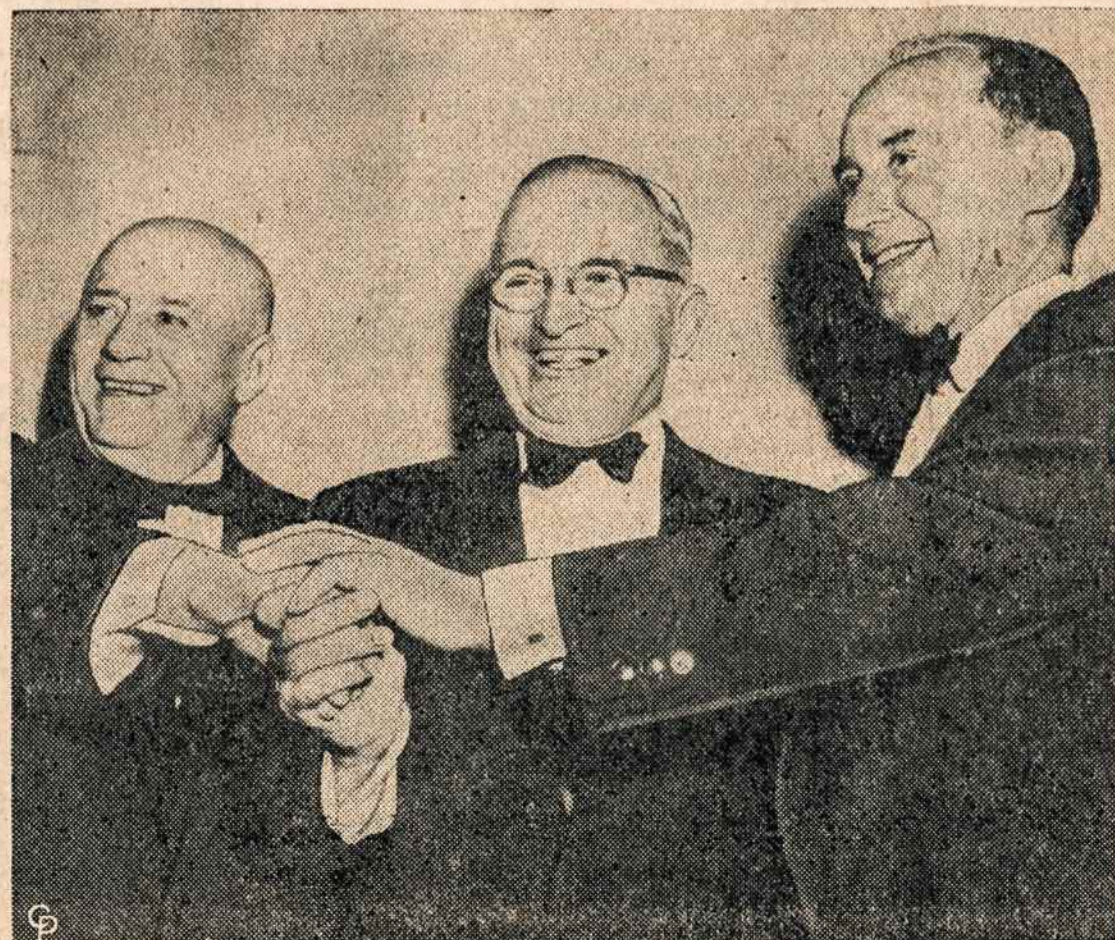
Mėnuo po Vokietijos kapituliacijos karinės valdžios priėjo prie kelių klausimom. 1945 birželio 29 Berlyne susitiko Amerikos, Anglijos atstovai su mar-

šalu Žukovu. Amerikai atstovavo gen. Eisenhowerio pavaldotojas gen. Lucius Clay. Pats Eisenhoweris buvo tuo metu Amerikoje, priiminėdamas džiūgaujanti amerikiečių sveikinimus, kad karas laimėtas.

Clay aprašinėja savo knygoj "Decision in Germany, kad jis pareiškęs pretenzijas į tris geležinkelio linijas, dvi autostradas ir laisvą oro judėjimą. Žukovas priešinosi, aiškindamas, kad keliai bus reikalingi rusų demobilizuojamai kariuomenei. Ginčas baigėsi gen. Clay nuolaidom — tenkintis laikinai vienu geležinkeliu, viena autostrada ir dviem oro koridoriais. Clay pasiūlo teisę kelti klausimą iš naujo kontrolinėje komisijoje. Tada, sako Clay, neįsivaizdavau, kad kontrolinėje komisijoje sovietų veto galės visus tos komisijos nutarimus blokuoti.

Dabar Clay mano padaręs klaidą, kad laisvo priėjimo į Berlyną nepastatęs sąlyga, be kurios nesutiks atitraukti kariuomenės į jai numatytą zoną ir atiduoti tokiu būdu sovietam Tiuringiją ir kt. Iš kitos pusės pripažįsta: jeigu sovietai ir būtų pažadėję, jie lygiai būtų sulaužę, kaip sulaužė kitus pažadus.

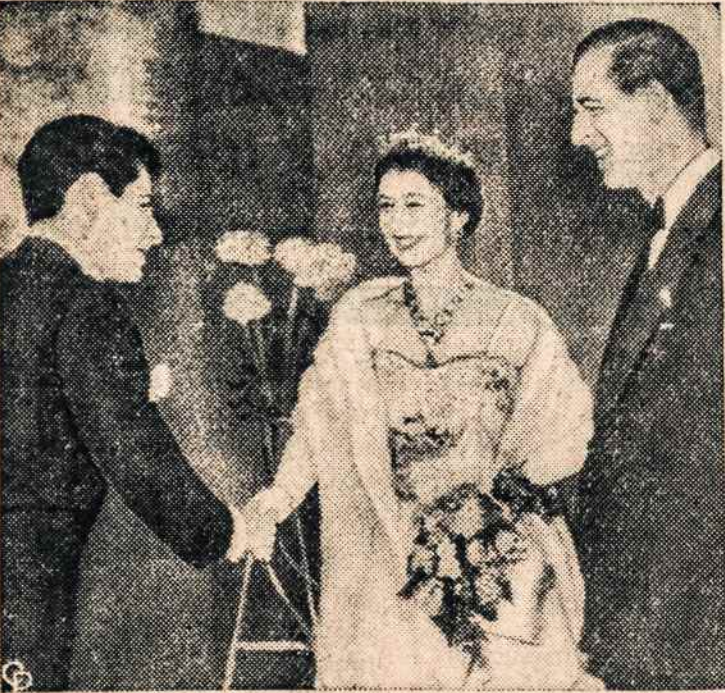
Taiigi kalta ne tiek nuolaida pačiose derybose su Žukovu, kiek kaltas bendras to meto Amerikos pasitikėjimas, kurį sovietai visada išnaudojo, kai tik žinojo, kad už tai negaus pagaliu per nugara. Nes juos veikia tik vienas argumentas — pagaly.

TRYS DEMOKRATAI "BIGAI" padavė viens kitam rankas kaltinti vyriausybę dėl Azijos politikos: iš kairės — Sam Rayburn, Atstovų Rūmų pirmininkas, buv. prez. Trumanas, Adlai Stevensonas.

Sukilimo žygį pradėjo Šilutė

Keliaujame į naują Lietuvą (6)

ANGLIJOS karalienė Elzbieta II su vyru savo rūmuose priima dainininką Eddie Fisher.

SPAUDA

VIS TAS PATS — NIEKO NAUJO

Lietuvių spauda dabar kulia apsiartydamas kelis klausimus: Vlika-Lozoraitį-Altą ir tautininkų fondą, Vaclovą Biržišką ir Lietuvių enciklopediją, Kersteno brošiūras ir Domą Krivičką, Augustiną Voldemarą — ar jį suėmė tautininkų ar bolševikų policininkai...

Tuose klausimuose jau nieko naujo. Bet jie įsideda į "kulių" smegenis taip, kad jų susijaudinusi mintis nuo kiekvieno kito klausimo atsoksta ir atsigrežia vėl į tuos pačius ir tuos pačius. Tai rodo informacija iš Vokietijos, paskelbta **Dirvoje** balandžio 7. Ten T. Linas pasakoja, kaip jis klausė per radiją kažkokio pamokslininko ar paskaitininko iš Trierio apie krikščionių persekiojimą anapus geležinės uždangos. Bet jis nieko neišgirdęs apie Lietuvą. To sujudintas, T. Linas pasako ilgą pamokslą apie M. Krupavičių, P. Karvelį, K. Žalkauską, M. Gelžinį ir Vliką, kam jie nieko nepadarė per 10 metų, kad apie Lietuvą būtų kalbama...

Kai galvojimas jau nustatytas į vagą, jog dėl visko kalti tik tie asmenys ar tos institucijos, tai kaltintojai jau ir neateina į galvą, kad jo kaltinimas gali būti apverstas kitu galu ir pasiteirauta: o ką padarė šefas per 15 metų ten šefaudamas, o ką padarė pats Linas, ten taip pat sėdėdamas? Nuo tų veiksmų, nusileidžiant prie eilinių lietuvių tenka ir kai ką nauja pastebėti.

KĄ KITI PASTEBEJO IDOMIAUSIA TARP SENUJŲ LIETUVIŲ

Dirvoje bal. 7 apžvelgia 1920 išleista Samuel P. Orth knyga "Our Foreigners", kurioje apie lietuvius taip sakoma:

"Viena sritis, kurioje lietuvių pasižymi, yra rūbų siuvinimas. Neveltai jie didžiuojasi, jog yra apsirėnę dailiausiai pasiūtais rūbais ir tuo skiriasi iš visų rytinės Europos imigrantų tarpo. Tačiau jie turi kitą ypatybę — tai prisirišimas prie restorano. Gėrimas yra lietuvių tautinis paprotys. Pasisekimas vestuvių ar kitokių švenčių matuojamas tuščiųis alaus dėžėmis".

Ar tai mums patinka ar ne, bet tam svetimajam taip atrodė.

KĄ PASTEBI NAUJŲ LIETUVIŲ SPAUDOJE

Vienybėje balandžio 8 E. Keturakis, surinkęs žodžius iš "Nepriklausomos Lietuvos" vlikinio korespondento ir "Laisvosios Lietuvos" straipsnių, kuriuose koliojami konkretūs asmenys ar įstaigos, apgalvotauja, kad savo stilium esam pažengę atgal šimta metų į nieksingojo stiliaus amžių.

ATEINA SU RECEPtais

T. Žiburiuose balandžio 7 Al. Gimantas primena, kad visuomenėje esama dažnai nepasi-

tenkinimo ar veiksniais ar laikraščiais. Jis siūlo redakcijoms įsivesti skyrius, kuriuose būtų skelbiami skaitytojų laiški ir nuomonės. Tokie laiški parodytų redakcijoms ir veiksniam žmonių galvojimą, o pačiai visuomenei duotų galimybę dalyvauti bendrame klausimų svarstyme. Tarp visuomenės ir vadovaujančių būtų tuo atžvilgiu susitarta.

IR KITAS PAGEIDAVIMAS

Amerikos Lietuvis balandžio 1, rašydamas apie Lietuvių Laisvės Komiteto veiklą, pageidauja, kad jis "sektų, kas dedasi Lietuvoje ir periodiškai teiktų spaudai apdėrbtų" komunikatų. Prie komiteto, rodos tam ar panašiam reikalui dirba pora asmenų. Iš pradžių jie taip ir darė, kaip pageidauja Amerikos Lietuvis, bet dabar tos informacijos seniai jau lietuviški laikraščiai nebegauja, gal nebent išskyrus **Dirvą**.

MACKMILLAN GALI LENGVAU SUSIPRASTI SU DULLES

Britų naujoje vyriausybėje svarbiausi bus trys: Edenas, Butleris ir Macmillan.

Harold Macmillan dabar paskirtas užsienio reikalų ministru. Prieš tai jis buvo apsaugos ministru, dar prieš tai tiekimo ministru ir tt. Nors 20 metų jaunesnis, bet jis buvo Churchillio draugas. Jis, kaip ir Churchillis, susišęs giminytės ryšiais su Amerika — ir Macmillano motina buvo amerikietė.

Dar studentas būdamas 1914 dalyvavo kare, tris kartus buvo sužeistas. Nuo 1920 pasitraukė iš kariuomenės ir 20 metų dirbo tėvo garsoje knygų leidykloje.

ELMER S. McCORMICK, 86 metų, buvęs D. Eisenhowerio mokytojas, gyvenęs Bronx, N. Y., jaučiasi dar visai stiprus.

Penktoje šios eilės straipsnyje papasakota, kaip Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba paskelbė 1918 lapkričio 30 Tilžėje akta, kuriuo M. Lietuva pareiškta nera jungtis su Didžiąja Lietuva. Bet Versalio sutarties tik Klainėdos krašta atskyrė nuo Vokietijos ir pavedė valdyti santarvininkų atstovui gen. Odry.

Gen. Odry Klaipėdą perėmė 1920 sausio 10. Jis sudarė Klainėdos krašto direktoriją. Į ją pakvietė buvusius vokiečių pareigūnus. Ir tik vokiečius.

Prūsų Lietuvos Tautinė Taryba, kaip pasakoja E. Simonaitis (Aidai 1938, Nr. 18), po Versalio sprendimo "nutarė visa savo politinę veiklą perkelti į Klaipėdą. Dalis veiklų pasiliko Tilžėje. Jie buvo inpareigoti nors kultūrinę veiklą, o slaptai ir politinę veiklą toliau varyti. Kita dalis veiklų persikėlė į Klaipėdą, jų tarpe ir aš. Ten Adomas Brakas savo name davė mums reikalingas patalpas... Pirmininku buvo Jokūbas Brožaitis (iš Klaipėdos ap., rašinėjęs į Lietuvišką Žeintungą dar 19 amžiuje, leides 1911 lietuvišką laikraštį Apžvalga. Red.), o generaliniu sekretorium trumpe laiką Jokūbas Stiklorius, kurį aš netrukus pakeičiau".

"Mažosios Lietuvos Tarybos atstovai tuojau prisistatė gen. Odry (Brožaitis, Stiklorius, Brakas ir aš) ir pareiškė, kad Klaipėdos kraštas yra pagal Prancūzijos ministerio pirmininko Clemenceau pareiškimą atskirtas nuo Vo-

kiečių, kadangi jo gyventojų daugumą sudaro lietuviai ir kad uostas yra reikalingas Lietuvos valstvei. Į paskirtąją direktoriją neįėjo nė vienas lietuvis, bet visi jie atėjūnai ir lietuvių skriaudėjai, kaip tad tai suderinama su p. Clemenceau pareiškiu. Gen. Odry neturėjo ką sakyti... Po poros dienų buvome pakviesti pas jį. Vokiečiai jam pareiškė, kad jie atstovaujį daugumą krašto gyventojų. Po ilgu derbų priėmome prie labai menko rezultato. Jis buvo toks: direktorijos nariu skaičius pakeliamas iš 7 iki 9. Skiriamu du nauji nariai: vienas tikras lietuvis, o antras puslietuvis. Kaip tikras lietuvis buvau aš pasiūlytas, o kaip puslietuvis kunigas Reidys. Darbas buvo direktorijoje vienam lietuviui tarp 7-8 vokiečių labai sunkus. Bet man pavyko daug mūsų naudai nuveikti, nes vokiečiai skaitėsi su manim, bijodami, kad galėčiau eiti pas prancūzus skustis, jeigu lietuvių teisės visai nepaisys".

Tuo metu įvyko naujų dalykų: Gen. Odry buvo pakeistas komisaru Petisnė, lenkų šalininku; direktorijos pirmininkas vokiečis Altenberg važinėjo biznio reikalais į Varšuvą, tai buvo su sekta, kilo triukšmas, ir pirmininkas turėjo trauktis. Naują pirmininką skiriant paaiškėjo, kad ne visada galėjai susivokti, kas yra lietuvis ir kas vokiečis. Apie tai E. Simonaitis rašo: "Mes siūlėme buvusį aukštą vokiečių valdininką dr. Steputaitį iš

kelius, aš, visada esu pasirengęs ieškoti kompromisų; bet jei liečia principus — niekada".

Ir vardan tų principų Macmillanas nebijojo eiti į konfliktus ir su savo partija — konservatoriais. Kai 1936 darbo partija pasiūlė projektą "skurdulo sritim" likviduoti, Macmillanas balsavo su darbiečiais prieš savo partiją. Kai tais pačiais metais konservatorių partija nusprendė atšaukti Mussoliniui blokadą, kuri buvo numatyta dėl Etiopijos užpuolimo, Macmillanas atsakė pasiūlyti partijos drausmės ir balsavo prieš. Tai buvo ženklas paskui ir Edenui skilti nuo savo partijos ir pasitraukti iš ministerių, kai Chamberlaino valdžia nuėjo į kompromisus su Hitleriu Miunchene.

Macmillano partijos draugai šaipėsi iš Macmillano, kai jis vyko į Europinio Sąjūdžio suvažiavimą Briuselyje ir paskui į Europos Tarybą Strasboure. Bet Macmillanas buvo vienas iš tų anglų, kurie suprato naują tarptautinę padėtį ir rodė didelių simpatijų vadinamai Europinio Sąjūdžio rytų bei vidurio Europos komisijai, kurioje yra susitelkę pavergtųjų kraštų atstovai. Iš jos vadovų turėjo pasitraukti tik tada, kai nuėjo į valdžią. Tačiau iš tų laikų likę šviesūs atminimai apie jį kaip europietį.

Nors Macmillanas nenuėmė Anglijos politikos, tačiau U.S. News a. W. Report apie jį rašo: "Londone jaučiama, kad Mr. Macmillanas gali lengviau susiprasti su valstybės sekretorium John Foster Dulles nei Sir Anthony; kad pasikeitimas gali sustiprinti Britu-Amerikos santykius. Mr. Dulles ir Sir Anthony santykiškai buvo šalti".

Macmillano partijos draugai šaipėsi iš Macmillano, kai jis vyko į Europinio Sąjūdžio suvažiavimą Briuselyje ir paskui į Europos Tarybą Strasboure. Bet Macmillanas buvo vienas iš tų anglų, kurie suprato naują tarptautinę padėtį ir rodė didelių simpatijų vadinamai Europinio Sąjūdžio rytų bei vidurio Europos komisijai, kurioje yra susitelkę pavergtųjų kraštų atstovai. Iš jos vadovų turėjo pasitraukti tik tada, kai nuėjo į valdžią. Tačiau iš tų laikų likę šviesūs atminimai apie jį kaip europietį.

Nors Macmillanas nenuėmė Anglijos politikos, tačiau U.S. News a. W. Report apie jį rašo: "Londone jaučiama, kad Mr. Macmillanas gali lengviau susiprasti su valstybės sekretorium John Foster Dulles nei Sir Anthony; kad pasikeitimas gali sustiprinti Britu-Amerikos santykius. Mr. Dulles ir Sir Anthony santykiškai buvo šalti".

Bekelių Gerdavos apskr. Po pasitarimo su vokiečiais jie su dr. Steputaičiu kandidatūra sutiko. Vokiečių politikierius dvarininkas Gubba buvo kartu su Steputaičiu Tilžėje lietuviškam dragūnų pulke tarnavęs, ir vokiečiai buvo įsitikinę, kad pavyks Sterutaitį patraukti savon pusėn. Ir pavyko. Steputaitis ėjo su "dauguma", nors šita dauguma nebuvo mėginta nustatyti rinkimų jokių nebuvo... Vokiečiai pradėjo reikalauti "freistato"; šią idėją labai palaikė ponas Petisnė. Vokiečiai manė, kad tokiu būdu jie pasilikis krašto šeiminkais ir mielu noru leis Lietuvai uostu naudotis, žinoma, dėl gero pelno, o p. Petisnė, pataikaudamas lenkams, norėjo jiem didelių privilegijų iškovoti... Ponas Steputaitis prie šitos politikos taip pat prisidėjo, kadangi "dauguma" taip norėjo. Man pavyko iš p. Petisnė kabineto šefo Laroche visus jų siekimus sužinoti. Tiekim užsimojimam pasipriešinęs, suėjau į konfliktą su p. Petisnė ir p. Steputaičiu. Išėjau iš direktorijos. Tai buvo 1922 m. rodos vasario mėnesį. Dabar stojo Maž. Lietuvos Taryba ir opozicija... smerkdama skandalingą "freistato" politiką ir jų šalininkus.

"1922 m. rudenį alijantai nutarė sudaryti komisiją, kuri turėjo Klaipėdos krašto situaciją ištirti ir projektą paruošti, kaip krašto ateities klausimą išspręsti. Tam tikslui buvo per p. Petisnė kvies-

kelius, aš, visada esu pasirengęs ieškoti kompromisų; bet jei liečia principus — niekada".

Ir vardan tų principų Macmillanas nebijojo eiti į konfliktus ir su savo partija — konservatoriais. Kai 1936 darbo partija pasiūlė projektą "skurdulo sritim" likviduoti, Macmillanas balsavo su darbiečiais prieš savo partiją. Kai tais pačiais metais konservatorių partija nusprendė atšaukti Mussoliniui blokadą, kuri buvo numatyta dėl Etiopijos užpuolimo, Macmillanas atsakė pasiūlyti partijos drausmės ir balsavo prieš. Tai buvo ženklas paskui ir Edenui skilti nuo savo partijos ir pasitraukti iš ministerių, kai Chamberlaino valdžia nuėjo į kompromisus su Hitleriu Miunchene.

Macmillano partijos draugai šaipėsi iš Macmillano, kai jis vyko į Europinio Sąjūdžio suvažiavimą Briuselyje ir paskui į Europos Tarybą Strasboure. Bet Macmillanas buvo vienas iš tų anglų, kurie suprato naują tarptautinę padėtį ir rodė didelių simpatijų vadinamai Europinio Sąjūdžio rytų bei vidurio Europos komisijai, kurioje yra susitelkę pavergtųjų kraštų atstovai. Iš jos vadovų turėjo pasitraukti tik tada, kai nuėjo į valdžią. Tačiau iš tų laikų likę šviesūs atminimai apie jį kaip europietį.

Nors Macmillanas nenuėmė Anglijos politikos, tačiau U.S. News a. W. Report apie jį rašo: "Londone jaučiama, kad Mr. Macmillanas gali lengviau susiprasti su valstybės sekretorium John Foster Dulles nei Sir Anthony; kad pasikeitimas gali sustiprinti Britu-Amerikos santykius. Mr. Dulles ir Sir Anthony santykiškai buvo šalti".

Macmillano partijos draugai šaipėsi iš Macmillano, kai jis vyko į Europinio Sąjūdžio suvažiavimą Briuselyje ir paskui į Europos Tarybą Strasboure. Bet Macmillanas buvo vienas iš tų anglų, kurie suprato naują tarptautinę padėtį ir rodė didelių simpatijų vadinamai Europinio Sąjūdžio rytų bei vidurio Europos komisijai, kurioje yra susitelkę pavergtųjų kraštų atstovai. Iš jos vadovų turėjo pasitraukti tik tada, kai nuėjo į valdžią. Tačiau iš tų laikų likę šviesūs atminimai apie jį kaip europietį.

Nors Macmillanas nenuėmė Anglijos politikos, tačiau U.S. News a. W. Report apie jį rašo: "Londone jaučiama, kad Mr. Macmillanas gali lengviau susiprasti su valstybės sekretorium John Foster Dulles nei Sir Anthony; kad pasikeitimas gali sustiprinti Britu-Amerikos santykius. Mr. Dulles ir Sir Anthony santykiškai buvo šalti".

Macmillano partijos draugai šaipėsi iš Macmillano, kai jis vyko į Europinio Sąjūdžio suvažiavimą Briuselyje ir paskui į Europos Tarybą Strasboure. Bet Macmillanas buvo vienas iš tų anglų, kurie suprato naują tarptautinę padėtį ir rodė didelių simpatijų vadinamai Europinio Sąjūdžio rytų bei vidurio Europos komisijai, kurioje yra susitelkę pavergtųjų kraštų atstovai. Iš jos vadovų turėjo pasitraukti tik tada, kai nuėjo į valdžią. Tačiau iš tų laikų likę šviesūs atminimai apie jį kaip europietį.

Nors Macmillanas nenuėmė Anglijos politikos, tačiau U.S. News a. W. Report apie jį rašo: "Londone jaučiama, kad Mr. Macmillanas gali lengviau susiprasti su valstybės sekretorium John Foster Dulles nei Sir Anthony; kad pasikeitimas gali sustiprinti Britu-Amerikos santykius. Mr. Dulles ir Sir Anthony santykiškai buvo šalti".

ti visų Klaipėdos krašto partijų ir partijėlių — ad hoc vokiečių sudarytų — atstovų į Parvžiu, kad ten paskirtai komisijai savo pageidavimus praneštų. Lapkričio mėn. buvo ten suvažiavome.

Iš lietuvių dalyvavo prof. Gaigalaitis, Stiklorius, Adomas Brakas, Labrenčas, aš ir dar keli.

Pirmininkas aukštą užsienio ministerijos valdininkas Laroche, ne tas iš Klaipėdos... Ilgi aiškinimai; ir vistiek nebuvo aiškumo. Prieš išsiskiriant pareiškė pirmininkas, kad galime vykti namo, sprendimą ten sužinosime. Atrodė iš viso, kad sprendimas bus tas "freistatas".

Petisnė palankumas lenkam ir vokiečiam, santarvininkų dėsimas kraštą privedė ir prie ekonominės krizės. Buvęs pats laikas ką nors radikalaus daryti. Ir ką tai padarė lietuviui — ryžosi jėga pašalinti Petisnė valdymą.

Šilutėje buvo sudarytas Krašto Gelbėjimo Komitetas pirmininkaujamas M. Jankaus, kuris 1923 sausio 9 iš-

leido atsišaukimą į gyventojus paskelbdamas: 1. Krašto direktorija ir valstybės taryba yra atstatoma nuo pareigų; 2. valdžią krašte perima K. Gelbėjimo Komitetas; 3. buvusios direktorijos nariui Simonaičiui pavedama per 3 dienas sudaryti naują direktoriją; 4. abiem krašto kalboms pripažįstamos lygios teisės ir t. t.

Toliau įvykiai jau labiau pažįstami...

Visas kraštas buvo paimtas be pasipriešinimo. Tik Klaipėdoje priešinosi prancūzų įgula. Tačiau sausio 15 sukilėliai Klaipėdą užėmė, prancūzai kapituliavo, sausio 19 išvyko Petisnė: tą patį dieną

Kr. Gelbėjimo Komitetas priėmė deklaraciją dėl Klaipėdos krašto prisijungimo prie Lietuvos.

Prisidėjo dar ilga diplomatinė ir politinė kova dėl Klaipėdos išlikimo. Bet M. Lietuvos valios buvo įvykdyta bent dalis — dešinioji Nemuno pusė buvo prijungta.

(bd.)

YOU KNOW HIS NAME as well as your own.

He invented the swivel chair, a plow, the shooting stick, and an indoor weather vane.

As a Congressman, he wrote a suggestion for a decimal monetary system which gave us the penny, the dime, and the dollar — yet strangely enough, his face appears on the two money units he did not suggest. They are the nickel and the two-dollar bill. And now you know him — Thomas Jefferson, born 212 years ago.

You might think it strange that this busy man whose mind was engaged with so many practical things should also have written the most inspiring words in American history — our Declaration of Independence. But Thomas Jefferson knew that independence is a practical thing.

You know it, too. And you are acting in the spirit of Jefferson every time you invest another dollar in our nation's Series E Savings Bonds. For Savings Bonds can be your personal Declaration of Independence. They offer you one of the world's surest ways to save. And they pay good interest — 3% compounded semiannually when held to maturity.

Don't let all of Thomas Jefferson's good dollars you receive slip through your fingers! Take the first step toward security and financial independence today by joining the Payroll Savings Plan at your company. Or invest in Savings Bonds regularly where you bank!

Want your interest paid as current income? Invest in 3% Series H

United States Government Series H Bonds are new current income Bonds in denominations of \$500 to \$10,000. Redeemable at par after 6 months and on one month's notice. Mature in 9 years, 8 months and pay an average of 3% per annum if held to maturity. Interest paid semiannually by Treasury check. Series H may be purchased through any bank. Annual limit: \$20,000.

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks for their patriotic donation, the Advertising Council and

DARBININKAS Anapus geležinės uždangos

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES	PRENUMERATOS KAINA
Domestic yearly \$6.00	Amerikoje metams \$6.00
Brooklyn, N. Y. \$6.50	Brooklyn, N. Y. \$6.50
Half year \$3.50	Pusei metų \$3.50
Foreign \$6.50	Užsienyje \$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužiedėlis

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami tiksliai autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turini ir kalbą redakcija neatsako.

Žmogaus stebuklas ir Dievo Apvaizda

David Lawrence, rašąs savaitiniam žurnalui "U. S. News and World Report" vedamuosius straipsnius, "žmogaus stebuklu" pavadino išrastas skiepus prieš polio ligą. Atidavęs pagarbą dr. J. Salkui ir kitiems tyrinėtojam, kurių ryžtas įveikti tą piktą ligą davė nuostabių laimėjimų, D. Lawrence pastato klausimą: "Ar kartais mes neišleidžiame iš akių, kad už žmogaus stovi jam vadovaujantis Mokytojas?". D. Lawrence tuo nenori nuvainikuoti žmogaus proto, kuris vis labiau įsikverbia į gamtos paslaptis; jis tikrai pažymi, kad "toji gamta vis dar palieka už žmogų stipresnė. Antai, tokių hurikanų nė stipriausia vandenilio bomba neaplenkia, o saulė mums yra didelė geradarė, bet kartais ir nesuprantama mums priešinė, kurios žmogus įveikti nepajėgia. Gamtoje yra dar daug paslapčių, ir kai žmogus vieną ar kitą atidengia, jis tai gali panaudoti taip pat geram kaip ir piktam. Kas žino, ar ne dėl to žmogaus protas nevisas gamtos gilybės pasiekia, kad nepadarytų daugiau pikto negu gero?"

D. Lawrence čia nurodo pavyzdį tų pačių ligų, su kuriomis žmogus vis tesigrumia. Medicinos mokslas daug yra pasiekęs ir daug kas dar lieka siektino; sakysime, kova su vežio liga dar nėra laimėjimo vainikuota. Gal būt netolimioje ateityje? Bet iš antros pusės nemoralioji vyriausybė, kuri pavyzdžiu D. Lawrence nurodo "Maskvą ir Peipingą, daro bandymus su bakterijom ne ligai įveikti, o jomis žmones apkrėsti." Veiksmas visai priešingas tam, ko žmogaus protas turi siekti. Jis nukrypsta nuo teisingo kelio ir žmonių gerovės dėl to, kad nusigręžia nuo moralinių įstatymų, kuriuos Dievas žmogui yra davęs, kad jis jų laikytųsi ir savo mokslo pažangoje. "Sėtoniškas instinktas žmoguje, — pastebi D. Lawrence, — vis dar nori viršyti Dievo Dvasią". Dėl to ir nelaimės kartais mus paliečia didesnės negu ligos, ir žmogus neturi prieš jas ginklo.

Taikliai D. Lawrence nurodo, kad "viena iš tokių nelaimių — rasi, pati didžiausia epidemija, prieš kurią žmogus neturi dar jokių skiepių — yra karas," jis nusinėša daug nekaltų gyvybių. O karas kyla dėl to, kad atsiranda pikto žmonių, kurie siekia svetimas žemes sau paimti ir kitas tautas pavergti. Juos reikia lyginti žmogžudžiams, kurie visuomenėje į kito turta ir gyvybę kėsinais. Bet jei visuomenėje jie sutvarkomi policijos ir teismų, tai tarptautiniame gyvenime to vis dar nepasiekama. Čia viena išsipūtusi valstybė, kaip Sovietų Sąjunga, gali grėsti kitų gyvybei ir statyti taiką į pavojų. Ar Dievo Apvaizda leis, kad ir pro tą pavojų galima būtų praeiti be karo ir su laisvės sužibėjimu pavergtiem?

RABINDRANATH TAGORE

Šviesa ir Šešėliai

4

Jo mažoji mokinė su sujaukta knygele ir prirašytu sąsiuvinu po pažastim kasdien paskirtuoju laiku atėdavo pas jo duris tai vaisiais, tai kepsniu nešina. Pirmutinėm dienom ji matė, kad Sašibušanas susikaupęs sklaido kažinkokios didelės, niūrios, bes vaizdėlių knygos puslapius. Jis visai kitaip dabar atrodė, negu tada, kai jis paprastai sėdėdavo ir skaitydavo. Argi toje storoje juodoje knygoje nieko nebuvo galima surasti Giribalai? Argi visas reikalas jau tas, kad knyga tokia didžiulė, o Giribala tokia mažutė?

Kiekvienas jai nesuprantamas puslapis, įgydamas pikto žmogaus veido išvaizdą, žiūrėjo į ją su nebyle panieka, kad ji — maža mergaitė. Jeigu koks nors geras vagis pavogtų tą knygą, ji nebijotų jam atlyginti už tai: išvogtų visus saldumynus, kurie sudėti mamos spintose.

Įgelta Giribala nutarė dvi tris dienas nebeiti pas mokytoją. Paskui ji pažvelgė į Sašibušano langą praedama. Visai kiti reikalai. Juodoji knyga išnykus, o Sašibušanas stovi vienas viduryje kambario, mostaguoja rankomis ir sako prakalbą svetima kalba. Jis, stovėdamas savo menkame kaimo kambarėlyje, gyvai sau vaidavosi, kaip viso pasaulio akivaizdoje sugėdins tą anglą ir privers jį daryti atgailą. Ar juokėsi iš jo dievai danguje, ar liejo ašaras dėl jo kalbų, — vargu kas gali apsaakyti.

Giribalos tą dieną jis taip ir

nepastebėjo. Tą dieną slyvų ji nebuvo atsinešusi. Ji nusivylė slyvų kaulėlių veikimu šiandien jai nebeliko nieko kito, kaip išrasti kitokį būdą paveikti Sašibušaną. Dėdamosi, kad žiūri kažinkur į tolį, ji sušuko:

— Svarna, balandėle, kodėl tu eini? Lukterėk, aš tuoj atskubėsiu.

Bet ir iš to gudravimo nieko neišėjo. Ne tai, kad Sašibušanas nieko nebūtų girdėjęs, ne, jis suvokė, kad Giribala nori žaisti, o tą dieną jam visiškai nerūpėjo užsimti Giribala. Tą dieną jis buvo užsiėmęs smailinimu strėlių, skirtų kaž kieno širdžiai perverti.

Todėl Giribala įsitikino, kad jos pastangos yra bejėgės. Jai nieko kito nebeliko, kaip nueiti. Bet iš žingsnių nebuvo matyti, kad jos veržimasis susitiktų su Svarna būtų didelis. Tada ji trenkė savo knygą ir suplėšė į skutelius. Jeigu ji būtų galėjusi sugražinti tai, ką buvo išmokusi, būtų sviedusi tiesiai į jo duris kaip slyvų kaulėlius. Ji tvirtai pasiryžo, kad užmirš visą, ką išmokė Sašibušanas. Nesugebės atsakyti nei į vieną klausimą. Nė į vieną, nė į vieną! Tada jis pagaliau supras.

DR. ANTANAS MUSTEIKIS

tus, ar graikų ortodoksus, ar žydus, ir visur pagauna skaitytoją. Apie Lietuvą, deja autorius turi mažiau konkrečių duomenų, kaip jų stokoja ir apie Latviją ir Estiją. Tačiau autoriaus iškeltos mintys ryšium su Pabaltijo dalia kaip tik giliau siekia, nei kitose vietose naudojami faktai nurodo. Čia jis cituoja vilniečio lenkų poeto Česlovo Milašiaus (Milosz) straipsnį, paskelbtą Berlyno laikrašty "Der Monat":

Laiškas, kurį aš laikau savo rankoj, įdūrė į mano širdį. Jis atėjo iš šeimos, kuri 1949 m. kovo mėn. iš vienos Pabaltijo valstybių buvo deportuota į Sibirą. Šeima susidėjo iš motinos ir dviejų dukterų. Laiškas trumpais ir pilnais apatiško kartėlio žodžiais aprašė, kokį darbą jos turėjo dirbti kolhoze — kažkur anapus Uralo. Paskutinės kelių eilučių raidės buvo parašytos stambesniu šriftu nei kitos, ir skaitant nuo viršaus į apačią tos raidės sudarė šiuos žodžius: AMZINI VERGAL. Tās laiškas atsitiktinai pateko į mano rankas. O kiek tokių nevilčiai šauksmų, išreiktų panašiais būdais, yra gauta kitų žmonių, kurie, sučiaupe lūpas, baimingai tyli! Akivaizdoje pusės milijono lietuvių, išstremtų į vergų darbų rajonus Rusijoje, kurių likimą šios ūkininkės laiškas sielvartingai apibūdina, dr. Shusteris

netikėtai stabteli ties sava vakeriečių kultūra ir ją palygina su išstremtosios gyvenimu. Išstremtoji kaimietė, esa, privalėjo gyventi labai siaurą ir bergždžią gyvenimą. Ir vis dėlto tas gyvenimas turėjo ritmą, reguliuojamą metų laikų, ir nepažeidė jų šventumo. O kas kartais nepagalvoja apie išnarstyta Vakarų kultūrą, apimtą sauso puvimo, kuris yra būtina išiskverbės ir mūsų švietimo pagrindus ir atsispindi mūsų visuomenės siekiuose?

Autorius stebėjo daugelio savo tautiečių gyvenimą užsienyje ir matė, kaip jie nuo skaitintinių, skirtų pusinteligenciams ir smaguriavimui patenkinti, šoka prie teatrinių surogatų, kurių vienintelis tikslas yra

stilizuoti parodyti netašytas aistras. Todėl dr. Shusteris turi rimtą pagrindą suabejoti ir klausti: Ar pseudokrikščionybė, kurią — mes vaizduojamės — esame išlaikę savyje, bus pakankama atrama ligiems ir kietiems kančios bei bandomų metams, kurie mūs laukia ateityje?

Sie žodžiai tinka ne vienoms amerikiečiams, į kuriuos autorius tiesioginiai taiko. Jie lygiai galioja ir masei tų emigrantų, kurie jau pasinešė į blizgančią vienašališkos civilizacijos tėkmę ir bando joje visiškai pasinerti. O tada ir tie priartės prie daugumos Vakarų civilizacijos žmonių, kurie spėjo pamiršti, jog pusė milijono lietuvių yra išstremti į "plačiąją tėvynę" ir pasmerkti bei žuvę savajai tėvynei, ir tuo pat metu kurie nesugeba suteikti ir savajai civilizacijai vertės ir

JOSEPH E. JACOBS, naujai paskirtas JAV ambasadorius Lenkijai

garbės, — dr. Shusteris kartoją poeto Č. Milašiaus žodžius.

MOKYKLOS KLAUSIMAS BELGIJĄ GALI SUSKALDYTI

Darbininko korespondentas iš Belgijos praėjusiam savo laiške papasakojo apie katalikų masines demonstracijas dėl neteisingo mokyklų įstatymo ir sustoję ties klausimu, ar bus civilinis karas tame krašte? Šiame laiške jis nurodo, kodėl tokį klausimą kelia pati Belgijos spauda.

Po masinių demonstracijų, kurias Belgijos katalikai surengė visame krašte ir kurių viršūnė buvo "Žygis į Briuselį" spaudos puslapiuose pasirodė straipsnių su klausukiu:

Laiškas iš Belgijos

bus ar ne civilinis karas Belgijos? Kas žino?

Katalkai, kurie pasiryžę nenusileisti, nes projektuojamas mokyklų įstatymas ne tikta juos užgauna, bet ir taiko į pačią širdį: vaikų auklėjimą ir mokymą katalikiškoje dvasioje. Įstatymas taip sureduotas, kad juo remdamasis švietimo ministeris gali uždaryti betkurią katalikų mokyklą, nors ją ir patys tėvai išlaikytų. Ministeris gautų teisę pats spręsti, ar mokykla atitinka valstybės statomoms reikalavimams. Visada galima rasti priekabių apkaltinti ir uždaryti, ypač kai tuo pat metu valstybės lėšomis norima pristatyti daugiau valdinių mokyklų, kuriom mokinių trūks, nes ir dabar jas lanko mažesnis mokinių skaičių negu katalikiškas mokyklas. Antra vertus, tai yra

kėsinimasis nustelbti katalikų įtaką krašte, varžyti sąžinės laisvę ir formuoti jaunimo socialistinę bei liberalinę pasaulėžiūrą, pasitelkus valdines mokyklas ir mokytojus. Tai yra valstybės kišimasis į pasaulėžiūrinius reikalus. Tuo būdu susiduria jau nebe partijos — krikščionių ir socialistų — bei liberalų, bet pasaulėžiūros ir idėjos. Jos gi veda į skilimą, kurį aštrina dar tai, kad Belgija nėra tautiniu atžvilgiu

vienalytė valstybė.

Ją sudaro dvi atskiros tautinės grupės: flamai germaniškos kilmės, artimesni olandams, anglams bei vokiečiams, ir valonai romaniškos kilmės, artimi prancūzams. Flandrijos provincijos ūkininkai, kurių didelė daugumą kaip tik sudaro flamai, labai vieninčiai pasisako už katalikiškas mokyklas. Jie socialistinės vyriausybės užsimojimą tas mokyklas suvaržyti laiko valonų mažumos antiflamiška politika.

Gal tai ir nėra visai teisinga, nes ir valonai katalikai smerkia socialistinį mokyklų įstatymą, bet vistiek krašto vienybė yra pastatyta į didelį pavojų. Antra vertus, tarp valonų, artimų prancūzams, kaip tik daugiau yra kairiųjų arba liberalinės dvasios žmonių. Valonai visada labiau sekė ir seka prancūzų dvasios bangavimą. Flamai yra konservatiškesni, pastovesni ir gana kieti, užsispyrę. Nebus lengva Belgijos vyriausybei juos palaužti, jei ji, nieko nepaisydama, aną įstatymą stengsis pravesti. Skilimas gali būti neišvengiamas, kaip jis atsitiko 1830 m. viršum metų (1830), kai karalius Vilhelmas Oranijus griebėsi irgi antibažnytinės mokyklų politikos. Tada jo valstybė suskilo į Belgiją ir Olandiją.

Dabar galinti skilti iš naujo, vienors tai yra nedidelė valstybė. J. D. Belgija (Eli).

PREZ. D. EISENHOWERIS pradeda vaikų kovą su vežio liga. Berniukas Leroy Curtis yra iš Denverio, prezidento gimtinės.

Giribalos akys pasriuvo ašaromis. Mintis apie tai, kaip Sašibušanas apgailėstaus jos užmiršimą, suteikė palenkėvimo jos išvargusiai širdžiai. Ji prisipildė gailėsio pati sau, pagalvojusi apie tą nelaimingą Giribala, kurį, kaip nemokša dėl Sašibušanas kaltės.

Giribala, pasislėpusi už medžio šone kelio, graudžiai praverkė iš nuoskaudos. Kiek mergaičių kiekviena dieną lieja tokias bereikalingas ašaras! Kokia prasmė iš tokių ašarų — vargu ar kas begali pasakyti.

VI

Skaitytojams jau žinoma, dėl ko Sašibušanas juridiškai pasirušimai ir oratoriški bandymai liko visiškai bevaisiai. Skundas, paduotas prieš teisėją, buvo atsiimtas. Charkumaras buvo paskirtas savo rajono garbės teisėju. Apsitaisęs suteptu čapanu ir turbanu, Charkumaras pradėjo vaikščioti į teismą, neužmiršdamas kiekvieną kartą paimti sachiabams tinkamų dovanų.

Storam įstatymu tomui emė pildytis Giribalos prakeikimas: jis buvo nugarūstas vėl į tamsų kampą. Apdengtas dulkmėmis, užmirštas ir paniekintas leido laiką. Bet, deja, kur toji Giri-

bala, kuri galėtų pasidžiaugti jo likimu?

Tą dieną, kai Sašibušanas pagaliau užvožė įstatymų tomą, jis staiga pastebėjo, kad Giribala nebeatina. Tada jis emė atstatyti paskutiniųjų dienų praeitį. Jis prisiminė, kaip švintant Giribala atėjo pas jį nešina šviežiomis rasantomis gėlėmis sterblėje. Jai pasirodžius, jis net nė vienai akimirka neatsitraukė nuo knygu. Tai matydama, pirmutinį akimojų ji lyg ir nusiminė, bet paskui išsiėmė į sterblę išmeigtą adatą su siūlu ir atsidėjusi emė pinti vainiką. Ji dirbo lėtai ir kai pabaigė, jau buvo pavakarė. Jai reikėjo grįžti namo. Sašibušanas vis dar nemetė knygos. Giribala, padėjusi supintą juostą ant kušetės, liūdnei nusiteikusi išėjo iš kambario. Jis prisiminė, kaip jo savimeilė diena iš dienos labiau augo, kai ji nustojo pas jį užsėdinti, kai pasirodydavo gatvėje. Giliai atsidusęs Sašibušanas, tarytum kažkokio atkakumo pagautas, atsišliejo pečiais į sieną. Net jo knygos liko jam nemielos, kad jau nebebus mažosios mokinės.

Jis būkštavo, ar neatsitiko kas nors su Giribala. Aplinkiniu keliu pasiteiravęs, jis suži-

noj, kad jo būkštavimas buvo perdėtas: ji sveika, bet dabar nebeina iš namų. Jai jau parinktas jaunikis ir greitu laiku būsiančios vestuvės.

Kitą dieną, kai Giribala į gabalėlius buvo sudraskiusi savo knygą ir jos skutelius nusėjęsi kaimo purviną gatvę, ji anksty rytą, prisidėjusi pilną sterblę įvairių saldumynų, paksubomis buvo betraukianti kelionėn. Charkumaras, visą naktį dėl kaitros nemigęs, nuo pat aušros sėdėjo pas duris nuogu liemeniu ir rūkė. Jis su laike Giribala:

— Kur tu eini?
Giribala atsakė:
— Pas Saši — Dada.
Charkumaras emė ją barti:
— Neisi pas Saši-Dada. Būk namie. Mergina paaugusi, netrukus nusikels pas uošvę, o gėdos nepažįsta.

Nuo tos dienos Giribala nebeišėjo. Taip jai ir nepasisėkė palaužti jo išdidumo.

VII

Tą dieną, kai kaime sklidenos fleitų garsai Giribalos vestuvių garbei, Sašibušanas, nepakvies tas į iškilmes, plaukė upe Kalakutos linkui.

Nuo to meto, kai Charkumaras atsiėmė iš teismo skundą prieš sachiabą, jis visiškai nepakentė Sašibušanas. Jis buvo

įsitikinęs, kad Sašibušanas jį niekina. Jis matė tūkstančius tos paniekos žymių jo veide, akių išraiškoje, visuose jo judesiuose. Visi kaimo pamažu pamiršo jo gėdą, tikta Sašibušanas tikriausiai nepamiršo, ir Charkumaras nuo to laiko bijojo pasirodyti jam į akis. Viena tikta Sašibušanas išvaizda sukeldavo jame kankinamą gėdą ir pykčio antplūdį. Charkumaras nusprendė, jog reikės Sašibušaną pašalinti iš kaimo.

O tai buvo jam nesunku. Panaudoti žygiai greitai laiku parodė teigiamas pasėkas. Vieną rytą Sašibušanas susikrovė į valtį dėžę su knygomis ir porą ryšulių. Tą siūlą, kuris anksčiau rišo su kaimu, nutraukė šiandieninės iškilmes. Kaip tvirtai tas siūlas buvo apsiraužęs apie jo širdį, jis ligi šios dienos nežinojo. Bet šiandien, kada jo valtis atsistūmė nuo kranto ir pradėjo nykti iš akių pažįstamų medžių viršūnės ir vis skurčiau besiekė ausis vestuvių muzikos garsai, staiga jo krūtinė tarytum prtvinko ašarų, kažkas sugniaužė gerklę, gyslos smilkiniuose emė greičiau tvaksėti, ir visas pasaulio paveikslas išsisklaidė prieš jį apgaulingu šešėlių mirazu.

(Bus daugiau)

New York Times - didžiausias pasaulio laikraštis

New Yorke, Manhattano centre, visi žino garsią "Times Square" aikštę, kur verda didiesčio gyvenimas. Aikštės viduryje, prie 42 gatvės, stovi keisti namai — siauručiai, aukštai iškėlę savo kakta. Tai "New York Times" redakcija. 1904 m. padėjo šio statinio pamatus ir pačią aikštę, pagerbdami įtakingiausį pasaulio laikraštį, pavadino jo vardu. Pastatė 14 aukštų. Tuomet jis buvo didžiulis, kol vėliau kiti dangoraiziai nustelbė. Bet tai laikraščio svarbos ir įtakos nesumažino. Čia nuolat susirenka būriai žmonių ir skaito elektros bėgančiomis raidėmis perduodamas vėliausias žinias. Čia plūsta minios sutikti Naujųjų Metų. Kai renkami Amerikos prezidentai, spūstis seka, ką pasakelbs New Yorko Times, ir laukia, kol redakcijos balkone pasirodys naujasis išrinktas prezidentas.

Siam keistam pastate suformuojamas "New Yorko Times" ir siunčiamas į visą pasaulį. Kai kiti Amerikos laikraščiai neišvengia savo miestų, tai NYT pasiekia visus Amerikos didžiuosius miestus. Tą pačią dieną jį rasi ir Washingtone ir Chicagoje, ir Los Angeles. Jį skaito ir Vatikane, ir Paryžiuje, ir Londone, ir Tokio, ir net Maskvoje.

Tačiau savo tiražu NYT nėra pats didžiausias New Yorko dienraštis.

Paprastom savaitės dienom jo tiražas tėra 539,435; sekmadieninės laidos spausdinama per 1.100.000.

Tuo tarpu "Daily News" sa-

Jį skaito Vatikane ir Maskvoje

vaitės dienų tiražas yra 2.402.346. Tačiau NYT visus pralenkia savo žinių gausumu, dokumentacija ir skelbimais.

PRIE BANKROTO

NYT įsteigė 1851 m. rugsėjo mėn. Henry J. Raymond. Tada buvo dar pigūs laikraštis, bet gana greit pasidarė populiarus, kai išaiškino gangsterizmą New Yorko miesto valdyboje. Vėliau jis suskurdo ir ėjo prie bankroto. Kas mėnesį davė 10.000 dol. nuostolių. Tuo metu jį išgelbėjo Adolfas S. Ochsas, žydas, kilęs iš Bavarijos, jaunas imigravęs į Ameriką.

New Yorke besimokydamas ir pardavinėdamas laikraščius, jis gerai susipažino su spaustuviniu ir laikraštiniu darbu. Vėliau perėmė "Chattanooga Times". Sunykusį laikraštuką jis pastatė ant kojų, pervedė per visokias ekonomines krizes. Sustiprėjęs jis tada grįžo į New Yorką ir 1896 m. nupirko bankrutuojantį NYT už 75.000 dol.

Visi manė, kad pirkėjas daro kvailystę arba už jo nugaros stovi bankininkai su dideliu kapitalu, kad metasi į tokia didelę riziką — išgelbėti bankrutuojantį laikraštį. Bet A. G. Ochsas buvo vienas, vienas ir viską padarė. Jam pasisekė išlyginti skolas, padengti visus deficitus ir pakelti tiražą. Ir kaip jis tai padarė?

NAUJA LINIJA

Pirmiausia naujas leidėjas

atsisakė pigių sensacijų. Jis įrašė iki šiai dienai kiekviena me numeryje kartojamą šūkį — "Visos žinios, kurios vertos spausdinti", (All the news, that's Fit to Print"). Bandė statyti ant drąsumo, tikslumo ir atvirumo pagrindų. Ypatiną dėmesį kreipė, kad žinios būtų perduodamos nešališkai, neatsižvelgiant į partijas arba suinteresuotas grupes.

INFORMACIJA IS PIRMŲ ŠALTINIŲ

Kad žinios būtų tikslios, siekė jas paimti iš pirmųjų šaltinių. Taip išplėtė kuo platesnį bendradarbių — korespondentų tinklą. Ir anais laikais, kai nebuvo greitų susisiekimo priemonių, NYT vis tiek perduodavo žinias anksčiau nei kiti laikraščiai. Be to, žinios buvo pilnesnės, tikslesnės. Taip laikraštis įgavo pasitikėjimą. Tiražas augo, kartu didėjo ir jo įtaka. 1935 m., mirus jo leidėjui A. S. Ochsui, perėmė jį leisti Arthur H. Salzberger.

Dabar NYT žinias gauna iš 19 agentūrų. Bet kad jos būtų dar pilnesnės, tikslesnės, kad ateitų iš pirmųjų šaltinių, jis išplėtė savo bendradarbių tinklą visur. Amerikoje 18 miestų jis turi savo redakcines įstaigas (Washington, Chicago, Los Angeles, New Orleans, St. Louis ir k.) Be to, NYT yra vienintelis pasaulyje laikraštis, kuris turi savus specialius korespondentus kituose kraštuose. Užsienyje veikia 28 didesnės atstovybės.

REDAKCINIS ŠTABAS

Suplaukiančios žinios redakcijon dar peržiūrimos, papildomos. Taip susitelkė čia didelis štabas — 4698 tarnautojai. Iš jų vien New Yorke yra 150 reporterių, užsienyje — 50 korespondentų. Įvairiems klausimams tirti yra pasisamdę specialistai. Taip politikos, ekonomijos, religijos ir kitais klausimais jie pateikia žinias kuo pilniau, kuo tiksliau. Viso dienraščio išlaikymas metam atseina 25 mil. dol.

Teatro, kino, muzikos ir knygų recenzijoms jie turi subūrę vienus iš geriausių bendradarbių, specialistus, kurių žodis šitose srityse yra lemiamas.

Kiekvieną dieną visų skyrių redaktoriai posėdžiauja, susipažįsta su klausimais, nustato liniją. Tada parašomi ir vedamieji. Šiame skyriuje dirba ir vienas lietuvis — klaipeidietis Toliušis.

Be žinių pilnumo NYT sutelkia plačią dokumentaciją.

Pvz., jie spausdino pagrindines Eisenhowerio ir Stevensonso rinkimines kalbas, perduoda pažodžiui svarbiausias popiežių enciklikas, įvairių valstybių didžiųjų parlamentų narių kalbas, visuomeninės reikšmės dokumentų pilnus tekstus. Taip jie paskelbė visą Versalio ir Japonijos sutartis, pilną prane-

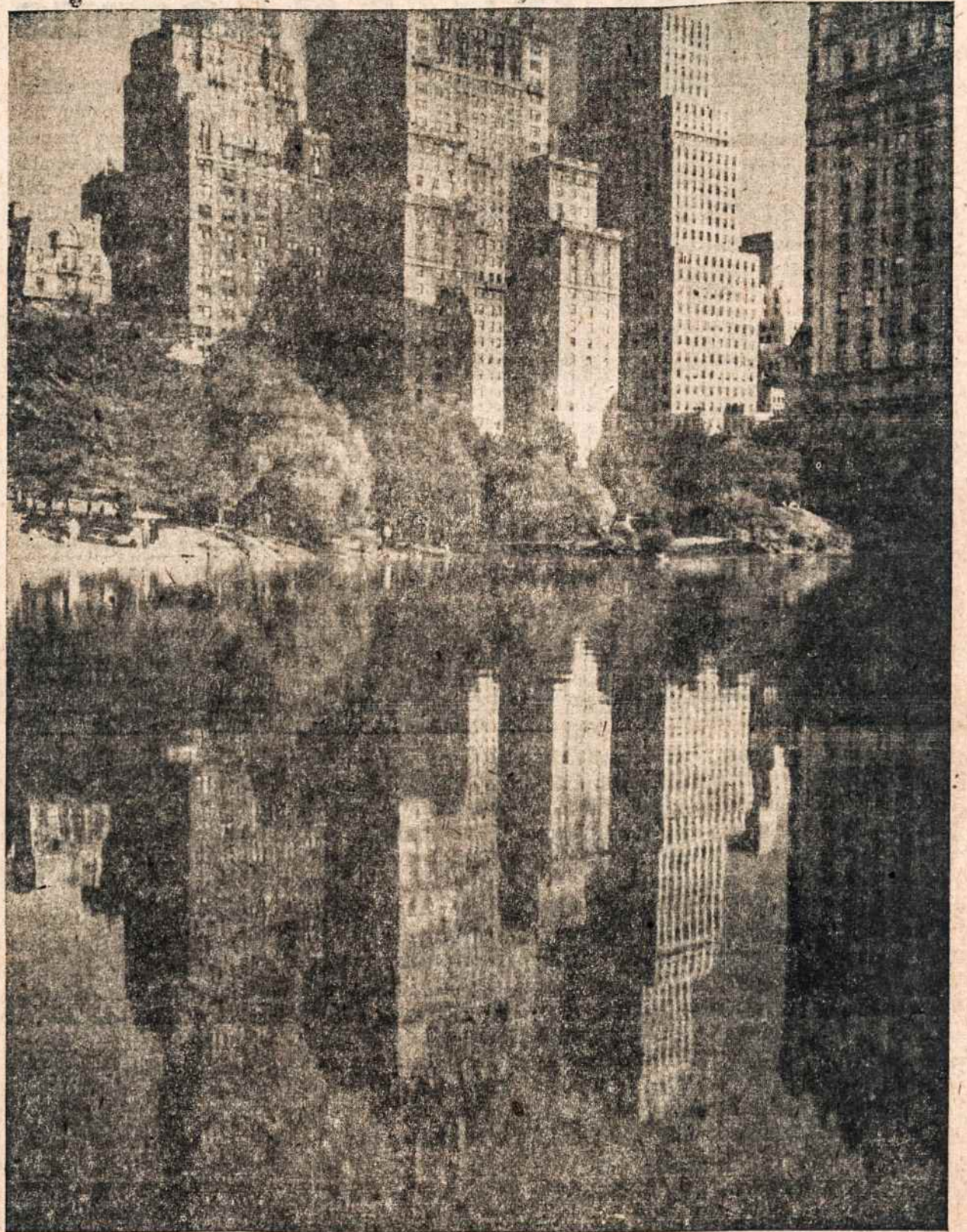
šimą apie Pearl Harbor (iš 247.000 žodžių).

Tuo atžvilgiu NYT pasidaro dokumentų rinkinys. Jis patenka į bibliotekas, o kad mažiau vietos užimtų, yra leidžiama kiekvieno numerio specialios mikrofilmų laida, kurią skaito su specialiais aparatais. O kad būtų lengviau susigauti tokioje daugybėje žinių, kas pusmetis išleidžia didžiulę knygą — turinį, kur žinios, pareiškimai kalbos klasifikuojamos.

Sutelkti tiek daug medžiagos reikia ir daug vietos. Tad normalus šiokios dienos numeris yra 50—100 puslapių, sekmadieninis siekia 400—500. Jų kainos: paprastos laidos — 5 ct.; sekmadieninės — 25 ct. Šie pinigai tepadengtu tik mažą išlaidų dalį. Pagrindines sumas sutelkia iš skelbimų. NYT spausdina daugiausia skelbimų; per metus atspausdina 41.223.199 skelbimų eilutes, t. y. 5,6 milijonų daugiau negu kiti New Yorko laikraščiai. Skelbimų kainos taip pat didžiausios.

KONSERVATYVI DVASIA

Stengdamasis išlaikyti tikslumą, NYT yra visada atsargus, niekur neišsiosa, kad nenukentėtų jo prestižas. Todėl jis yra gana konservatyvus. Tai patvirtina ir jo išorė. Jo lauzymas yra nusistovėjęs prieš keliasdešimt metų, ir niekas iki šiai dienai nėra pakitę. Dar ir dabar vartojamos tos pačios antraštinės raidės kaip ir prieš 50 metų. Tas sudarė savotišką stilių, prie kurio pažū priprato ir prisirišo New Yorko skaitytojai. T. V.

NEW YORKO DANGORĖZIAI pavasarį. Foto V. Maželio.

Šv. Kazimiero seserų steigėją prisiminus

M. MARIJA KAZIMIERA

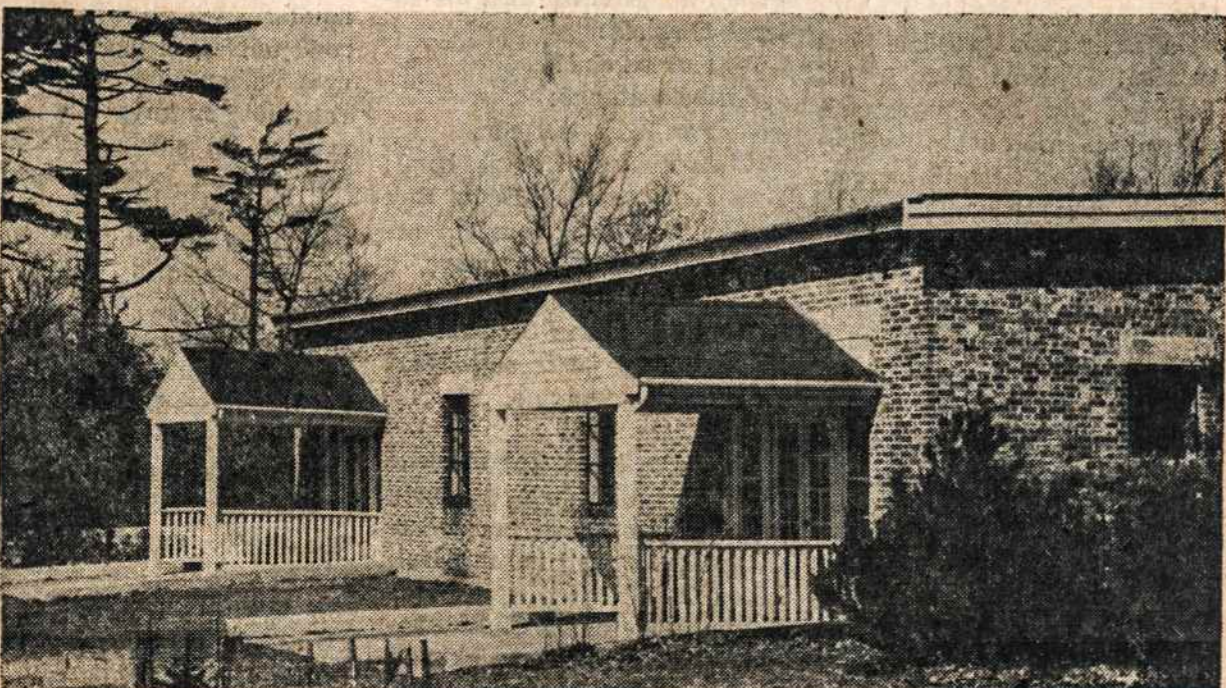
Prieš 15 metų nelaukta viešnia mirtis aplankė mūsų vienuoliją ir iš mūsų tarpo išsirikino Motiną Mariją — Kazimierą Kaupaitę, šv. Kazimiero seserų kongregacijos steigėją ir ilgametę viršininkę. Ji mirė 1940 m. balandžio 17.

Dar tebesanti 17 metų, Kazimiera Kaupaitė 1897 m. savo brolio kunigo Antano buvo atsikviesta į Ameriką. Atvykusi Scrantono klebonijoje ji buvo šeimininkė, bet jos akys greitai nusigrėžė į amerikietes vienuoles, kurios rūpinosi jau-

nų mergaičių auklėjimu. Ji galvojo, kad ir jaunos lietuvaitės gera būtų turėti tokias pat globėjas. Apisprendusi stoti į vienuolyną ir aukotis tam auklėjimo darbui, ji grįžo į Lietuvą atsisveikinti su motina.

Iš Lietuvos parvyko vėl į Ameriką 1905 m., tačiau nebe viena, o su dviem savo draugėmis. Visos trys įstojo į noviciatą pas Nekaltos Marijos Širdies seseris Scrantono, Pa. Čia jos pakeitė ne tik savo gyvenimo būdą, bet ir vardus: Kazimiera tapo seserim Marija, o jos dvi draugės — Imakulata ir Koncepta. Tuo metu buvo įsteigta šv. Kazimiero seserų kongregacija. Nusikėlus į Chicago, ten 1913 m. seserys Motiną Mariją išrinko savo viršininke, kuri tas pareigas ėjo 27 metus — iki pat savo mirties.

Garbingos atminties Motina Marija, buvo viena iš tų, kuri anksti suprato žmogaus tikslą, kad jo vienintelė viltis ir laimė yra Dievuje. Dėl to ir kongregaciją tąja mintimi įsteigė, kad prirengtų kitas, padėti visiems Dievą geriau pažinti, viens kitą mylėti ir aukotis. Visu savo gyvenimu ji to ir siekė. Ji verta visų mūsų pagarbos. SMR.

VIENAS IS BROCKTONO VIENUOLYNO PASTATŲ, kuriame yra Alkos muziejus. Atvykusieji į seserų rėmėjų seimelį, kuris įvyksta balandžio 24, galės ir tą muziejų apžiūrėti.

Norėčiau, kad jūsų tauta būtų jums dėkinga

Balandžio 24 d., sekmadienį, Brocktone šaukiamas Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų seimelis šiemet sutampa su šios kongregacijos 30 metų sukaktimi. Si kongregacija savo kanonišką pradžią skaito nuo 1925 m. rugpjūčio 4 dienos, kai penkios seserys padarė pirmuosius vienuolės įžadus. Tai yra pati jauniausia kongregacija lietuviškųjų vienuolynų šeimoje. Ji iškilo Pensylvanijoje tarp mūsų išeivių anglikasių. Pašaukta buvo į darbą paties gyvenimo ir mūsų religinių bei tautinių rūpesčių. Graudžių vaizdų tuos rūpesčius anuomet nusakė Scrantono vysk. M. J. Hoban. Jis kalbėjo:

"Kartą užėjo pas mane lietuvis su 3 vaikais: vieną turėjo pintinėje, kokių 2 savaičių; kitą laikė ant rankų, kokių poros metų; tretįjį vedė už rankutės — jis galėjo turėti kokių 5 metukus.

— Tėve, vyskupe, — kreipėsi jis į mane, — tai mano kryžius, jis man per sunkus. Aš nepajėgiu toliau jo nešti. Ar negalėtum man bent kiek padėti?"

— Taip, sūnau, — atsakiau, — po valandėlės tavo vaikai turės ne tik tai namus, bet ir motinas.

Kad jūs būtumėte matę, kokių džiaugsmu nušvitę tasai tėvas, kai čia pat atėjusios seserys, priglaidusios tuos mažyčius prie savo širdies ir habito, pasiėmė juos priglaidos užuovėjon.

Lietuviai, — kalbėjo toliau vyskupas, — štai man dabar pas jus beviešint, kiek daug lietuvių duonos riekės ieško čia pat po žeme... Jei uolos atplaiša juos kada negailėstingai prislėgtų, kas ir kur tada priglaustų jų vaikus? Jūsų pareiga, mieli lietuviai, parūpinti jiems lietuvišką prieglobstį.

Dėl to aš sakau: garbė jums, lietuviai, dėl šios taip kilnios įstaigos ir garbė jums, seserys, kad ant savo jaunų ir silpnų pečių dedatės Nukryžiuotojo Jėzaus kryžių ir savo tautos reikalus. Kristus už tai jums atlygins; bet norėčiau, kad ir jūsų tauta jums taip pat būtų dėkinga".

Tai buvo tikrai tėviškas, nuoširdus paskatinimas anais laikais, kai vargo būta daug, o socialinis darbininkų bei jų šeimų aprūpinimas dar buvo silpnas. Seserys atliko didelį darbą, besirūpindamos tada našlaičiais ir seneliais. Ir šandien jos tai aukai skiria savo jėgas, o dar daugiau aukojasi parapijų mokykloms. Vaiko siela tiek pat reikalinga švelnios užuovėjos, kaip ir jų glėžnas kūnas.

Mūsų parapinės mokyklos, nors kai kas ir meta į jas kreivą žodį, yra dar lietuviškos šilimos gaubiamos. Neviskas čia siela tiek pat reikalinga švelnios užuovėjos, kaip ir jų glėžnas kūnas.

daugiau pasitarnauti dažnai atsitrenkia į sunkias kliūtis. Viena, ką jos tikrai gali daryti — tai dirbti pusvelčiui, savęs negailėti, kad tos mokyklos būtų parapijom atrama ir tėvam paguoda.

Seserim už jų triušą priklauso didelė padėka, tariant ano kilnaus vyskupo žodžiu. Dėl to seserų rėmėjais turėtų būti bent visi tėvai, kurių vaikus jos moko. Jie būtų laukiniai ir seimelyje, kuris tik kartą metuose teįvyksta ir duoda progos parodyti seserim dėkingą širdį. Jos to nusipelno, ypač jų sukaktuviniams metams. Laukiame, kad balandžio 24 šaukiamas seimelis bus tikrai gausus. S. Kirenietis

DAR GALIMA ISIGYTI pavieniams pirkėjams (platintojams nesunčiame dėl mažo turimo kiekio) V. AUGUSTINO LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMĄ Puiki dovana svetimtaučiams įvairioms progoms, tiems, kurie Lietuvos nėra matę, be to, ir mačiusiems gražius prisiminimus KAINA — \$5.00 "DARBININKAS" 680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERŲ RĖMĖJŲ JUBILĖJINIS SEIMELIS

BALANDŽIO - APRIL 24, 1955

BROCKTONO VIENUOLYNO SALĖJE, 261 Thatcher St.

PROGRAMA: 10 val. šv. Mišios • 11:30 — bendri pietūs vienuolynė • 1:00 — posėdžių pradžia

SEIMELYJE KALBĖS: Prelatas Juras, rėmėjų pirmininkas Brocktono miesto majoras G. Lucey • Prof. Balys Vitkus Elena Vasyliūnienė • Motina M. Anunciaita.

Seimelio proga bus vienuolyno salės atidarymas

Maloniai prašome dalyvauti rėmėjus ir visus lietuvius, kam tiktai leidžia laikas, atvykti į Brocktoną ir tuo pareikšti seserim padėką už jų didelį triušą ir aukojimąsi Dievui ir Tėvynei. RĖMĖJAI

Nuo Nemuno ligi Waterburio

Sode sutikau senuką, betriūsiantį prie tvoros. Užkalbinau. Patraukė jo pavardė — **Kazimieras Baltrušaitis**. Tuoj paklausiau, iš kur jis kilęs? — Ugi iš Skirsnemunės. — **Tai gal poeto Jurgio Baltrušaitio giminė?** — Ar to, kurs Maskvoje buvo? — Taigi, to.

— Kaipgi, mudu pusbroliai. Jo tėvas buvo man dėdė, — išaiškina giminystę simpatingas K. Baltrušaitis. — Atsimenu, kaip jis parvažiuodavo iš Maskvos, studentu. Nušėdavo visa apylinkė. Jo sūnus irgi Jurgis, dabar gyvena Paryžiuje. . . Noriu daugiau ištraukti iš praeities, bet — jis neprisimena. Tolimi laikai! Be to, jaunutis išsikėlė su tėvais į Jurbarką ieškoti geresnės duonos. (Jo tėvai negyveno taip šauiniai kaip poeto).

K. BALTRUŠAITIS

Nukeliavome į Nemuno kraštus, į tolimą jaunystę. Ir jis mušosi iš vargo kaip daugelis anuo metu. Tačiau suprato, kad reikia išgyti amata. Tada bus lengviau.

Iš Jurbarko čia pat ir Prūsai. Nusidangeno K. Baltrušaitis į Tilžę ir išmoko staliaus amato.

— **O kada į Ameriką atvykote? Ar tiesiai patraukėte iš Prūsų,** — Kur tau. Grįžau vėl Lietuvon, staliaravau, kol pašaukė į kariuomenę.

Jis nebėgo nuo caro kariuomenės kaip daugelis ano meto imigrantų. Penkeris metus iš-

buvo rusų kariuomenėje, inžinerijos dalinyje. Po tarnybos gavo darba viename caro dvare kaip stalius, bet svetima žemė buvo ne jam. Krėtė drugys. Taip vėl grįžo į Lietuvą. Ir vos pasiekė Vilnių, taip lengva pasidarė. Vėl stojo į darbus ir triūsė. Išspecializavo prie altorių statymo. Taip dirbo jis Žemiuose, Girdiškiuose, Krakiuose. Lietuvoje jis ir vedė Veroniką Lazdauskiūtę.

— **O kaip atvykote į Ameriką?** — vis klausiu. — Buvo tokia grafišė Kasauskienė. Ji ir sako: bus greitai karas, paims į caro kariuomenę. Važiuk į Ameriką.

Tai buvo 1913 m. Jis paklausė jos žodžių; iš švogerio gavęs „šipkartę“, tais pačiais metais

atvyko tiesiai į Waterbury, kitais metais atsitraukė ir žmona.

Cia prasidėjo tylus, darbštus gyvenimas. Dirbo kaip stalius, vėl statė altorius, įsikūręs Waterburyje.

Po 8 metų vėl pasiilgo Nemuno pakrančių, vėl pasikėlė grįžti į Lietuvą. Bet šiuo kartu atvyko tik iki New Yorko. Čia kaip geram amatininkui tuoj pasiūlė darbo. Bičiulių ir darbų daug. Vienam ta padaryk, kitam kitką. Išitraukė į namų statybą. Dirbo su Zinumi, vėliau ir vienas. Per vasarą išvairydavo sienas, o žiemą įrengdavo vidų. Plaukė pinigais, o su jais ir metai. Grįžimas vis tolo, kol naujos okupacijos visai užkėlė vartus.

Čia 1952 m. palaidojo žmoną ir vėl patraukė į Waterbury, kur pradėjo savo naujakūrybę.

— Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką. Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

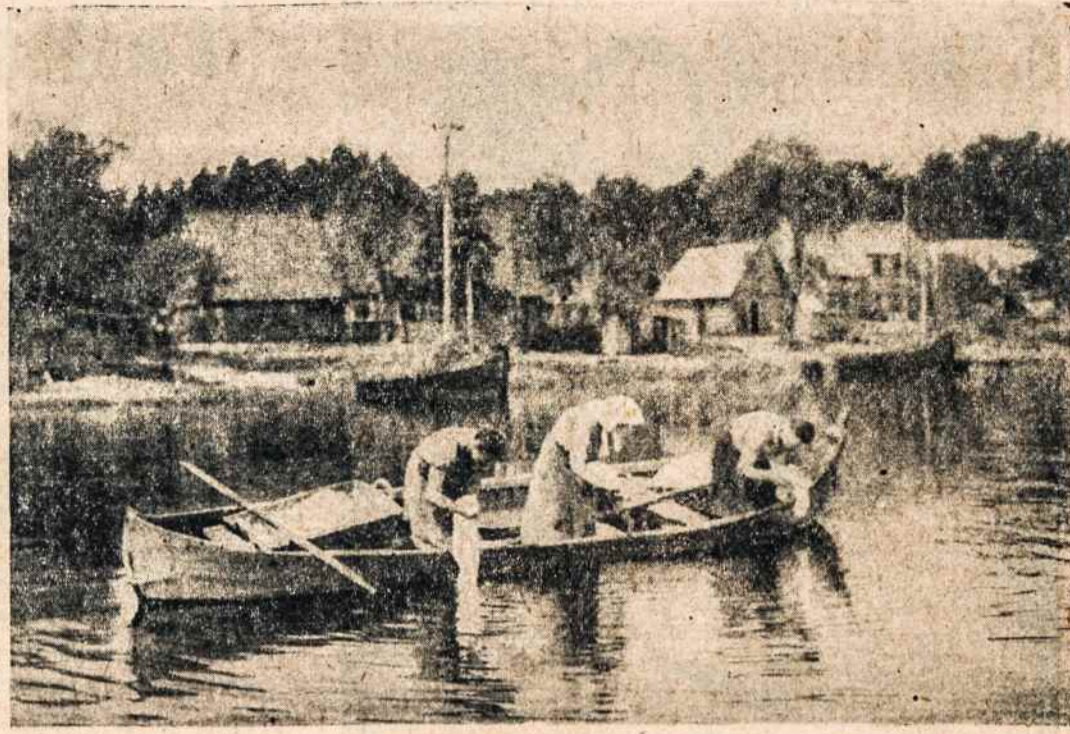
— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

— **Iš ten jis žvelgia į tolimąją Skirsnemunę, kur gimė 1878 m., žvelgia į Jurbarką.** Tylus ir žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

KODĖL SOV. SĄJUNGOJ DARBAS ŽMOGŲ PAVERIA

NEMUNE SKALBIA ŽLUGTA.

Dabarties politiniuose mūsų rūpesčiuose, kuriuos aštrina komunizmo grėsmė, nevisų atkreipiamas dėmesys, kad ta žiauri valdymo sistema, be kitko, turi klaidingas pažiūras ir į darbą. Jos gana artimos senovinio pasaulio darbo supratimui, kaj dirbti vergam buvo laikoma pareiga ir būtinybe, o laisviesiems — nelaimė ir net praeikimas. Tiesa, dabartinėje sovietinėje santvarkoje tokio didelio skirtumo nėra, tačiau niekur nėra ir tiek vergų, pajungtų sunkiam darbui. Jų yra dvi kategorijos: vieną sudaro **tikrieji vergai**, sumietieji ar ištremitieji, net ir „savanoriai“, kurie dirba ir gyvena sunkiausiose sąlygose, be jokios laisvės; antrąją sudaro vadinamieji „laisvieji“ arba visi kiti Sovietų gyventojai, kurie prie darbo prirakoti ir didesnes normas turi atidirbti. Nuo darbo išsisukinėja, lėbavai ir pramogauja tikrai visokie Sovietų Sąjungos ir komunistų partijos pareigūnai. Jie tikrai šaukia, lyg botagu varo—dirbkite, dirbkite, dirbkite... Sovietų gerovei. Čia yra atsitikęs keistas dalykas: **komunistų partija, kuri išėjo darbininkų ginti, Sovietų Sąjungoje žiauriausiai juos pavergė.** Darbas čia virtęs bausme, kaž kokių

LAISKAS IS PARYZIAUS

praeikimu. Tai atsitiko dėl to, kad nusukta į šalį nuo krikščioniškojo gyvenimo pagrindų.

Krikščionybė nesako, kad dirbti visada lengva ir kad nereikia stengtis gerinti darbo sąlygas ir darbininkų padėtį. Socialinės popiežių enciklikos labai aiškiai pabrėžia reikala didesnio teisingumo darbe ir smerkia išnaudojimą. Kitas reikalas, ar visi tuos žodžius ima į širdį ir jų laikosi; bet tie popiežių žodžiai yra aiškūs: nedaryk kitam skriaudos, nepaverk kito, duok laisvę pasirinkti darbą. Viso to Sovietų Sąjungoje nėra.

Iš antros pusės krikščionybė darbu suteikia aukštesnį tikslą: ne vien gaminti materialines gerybes, bet darbu vystyti savo asmenybę ir siekti žmogui paskirto tikslo — artėti į Dievą. Dėl to Dievo yra skirta kiekvienam dirbti. Žmogus būtyt dirbęs ir rojuje, tik tas jo darbas nebūtų buvęs toks vargus. Dabar jis prakaitsu aplyejamas, ir veltui kas bandytų nuo darbo tą prakaitą nušluostyti. Tiesa, mūsų laikų civilizacijos pažanga duoda daug priemonių darbu palengvinti,

tačiau triūsas lieka, jis vargina ir ilsina. O vargina labiau tą, kuris darbe nemato aukštesnio tikslo, kaip tik savo gerovę. Jėgos išsenka, turiai prašina, lieka neviltingas, jei neturime vilties Dievuje, kuris už kiekvieną gerą triūsą yra savo palaimą pažadėjęs. Kas tai tiki, tam ir sunkesnis darbas palengvėja; jis net kankinimuose turi paguodos, kaip rodo iš Sibiro ateinantieji laišakai.

Darbu laikosi žmonių bendruomenė, o bendruomenėje atsikiras žmogus daugiau gali pasiekti ir pasiekia, negu gyvendamas atskirai. Iš tikrųjų jis vienas sunkiai begalėtų išsilaikyti. Tačiau bendruomenėje jam yra pagunda ir galimybė kitų triūsą naudotis, neatliekant savo darbo pareigos. Iš čia ir kyla socialinis neteisingumas.

Dar daugiau tokiu neteisingumu gali pasireikšti valstybė, kai jos valdžia į savo rankas paėmusieji kitus prispaudžia kietai dirbti, kad patys išsilaikytų valdžioje ir turėtų prabangų gyvenimą. Keista, bet ta asmeninė prabanga kaip tik labiausiai yra susirūpinę Sovietų Sąjungos valdovai ir jų pareigūnai.

Valstybė tik tada save pateisina, kai ji teisingom sąlygom parūpina darbo žmonėms — padeda jiems išvystyti savo fizines ir dvasines jėgas. Jei valstybė tesirūpina politine santvarka, ypač vienos partijos primetamo, ji savęs nepateisina. Dar prasčiau, kai ji save stato aukščiau visko. Dėl to krikščionis negali būti patenkintas betkokia valstybės forma. Jis turi ginti tik tokią valstybės santvarką, kuri paisyti Kūrėjo nustatyto žmogui tikslo: savo gyvenimu ir darbu reikšti Dievui pagarbą ir siekti suartėjimo su Juo po mirties. Darbas duotas žmogui tą tikslą pasiekti.

IŠ VISUR

• **Eucharistiniame Kongrese**, kuris šiais metais liepos mėn. įvyks Rio de Janeiro mieste, kardinolo Jaime Camara pavedimu kun. J. Janilionis sudarė lietuvių sekciją. Visais lietuvių reikalais kongrese rūpinsis valdyba, kurion įeina pirm. kun. J. Janionis, vicepirm. Ig. Dubauskas, gen. sekr. kun. F. Jakubauskas, išd. J. Adamavičius. Lietuviams yra pavesta šv. Genovaitės bažnyčia, miniatiūrinė to paties vardo bažnyčios Paryžiuje kopija.

• **Dail. Z. Petravičius**, bene senasias iš buvusių gyvų lietuvių dailininkų, kovo 9 mirė Kaune, sulaukęs 93 metų. Gimė jis 1862 m. netoli Varnių, dailės mokėsi Varšuvoje, Paryžiuje, Petrapilyje.

• **Prof. Zenonas Ivinskis** nuo balandžio 1 atvyko iš Romos į Vokietiją, apsigyveno Bonnoje ir jau perėmė pirmininkavimą Baltų Institutui.

• **Liet. Stud. S-ga Amerikoje** dabar vykdo centro valdybos rinkimus. Panašūs rinkimai eina ir Kanadoje kur taip pat renkama Kanados Liet. Stud. Sąjungos centro valdyba.

• **Montrealo** įvairiuose universitetuose studijuoja 17 lietuvių studentų, o Toronto universitete — 43.

• **Solistas V. Verikaitis** baigia konservatoriją Toronte. Balandžio 19 d. jo koncertas įvyksta konservatorijoje, balandžio 25 dainuoja kaip svečias Civic orkestro koncerte Stratforde, o gegužės 1 Aidų koncerte Bostone.

• **Aušros Vartų** stamos bažnyčios Montrealyje kartinis akmuo pašventintas balandžio 3 d. Iškilmėse dalyvavo kardinolas P. E. Leger.

• **JAV Liet. Bendruomenės** Tarybos rinkimuose gegužės 1 d. dalyvauja lietuviai jau intensyviau registruojasi apylinkėse ir Bendruomenės centruose. Apylinkėse įsiregistravę balsuos atėję į balsavimo vietas. Įsiregistravę centruose, balsuos laiškais. Jiems balsavimo medžiaga bus pasiūsta į namus. Laiškais balsuoti registruojasi daugiausia tokie asmenys, kurie balsavimo dieną negalės nueiti į balsavimo vietas arba jų gyvenamose vietovėse nėra Bendruomenės padalinio. Balsuoti galės kiekvienas Amerikos lietuvis, jei jis gegužės 1 d. bus bent 18 metų ir bus bent už pusmetį dėjęs tautinio solidarumo įnašų (metams 1 dol. asmeniui).

REIKALINGAS LINOTIPI-NINKAS Darbininko spaustuvei. Rašyti 680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y. arba skambinti telefonu GL 5-7068

ŽINIOS IS LAWRENCE, MASS.

Prel. Pr. Juras, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų pirmininkas, Bostono arkivyskupui Richard J. Cushing pavelus, balandžio 15 d. buvo nuvykęs į Brocktoną, kur dalyvavo seserų įžadų apeigose. Vyskupo vardu jis priėmė kandidačių į seseris laikinuosius

BEDFORD, N. H.

Velykų sekmadienio vakarą Bedfordo, N. H. bažnyčioje buvo suruoštas bažnytinės muzikos koncertas. Programą išpildė solistė Stasė Daugelienė ir čelistė Barbara Grund. Vargonais pritarė Janice Watkins. Ruošėjų pasisakymu, į koncertą susirinko klausytojų daugiau negu įprasta dėlto, kad po pirmo St. Daugelienės pasirodymo vasario mėn. metiniam moterų klubo susirinkime kilo didelis susidomėjimas jos dainavimu.

St. Daugelienė išpildė Moniškos, Bacho, Allesandro, Gounod ir naujųjų amerikiečių kompozitorių kūrinius. Solistę palydėjusios vargonais ir čelo J. Watkins ir B. Grund yra N. Anglijos Konservatorijos auklėtinės.

Balandžio 6 gavo Amerikos pilietybę sena Mančesterio lietuvių kolonijos gyventoja M. Zubaitienė ir nauji ateiviai Kazys ir Stasė Daugėlai iš Mančesterio, persikėlę į savą namus Bedforde — Mančesterio priemiesty.

įžadus, taip pat keletos seserų įžadų atnaujinimą ir amžinuosius įžadus.

Seserų rėmėjų šeimelyje, kuris įvyksta Brocktone balandžio 24, iš Lawrence dalyvaus visas būrys nuoširdžių seserų darbo rėmėjų. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys šiemet mini savo kongregacijos 30 metų sukaktį, taip pat 10 metų sukaktį, kai jų centras iš Pennsylvaniajos atsikėlė į Brocktoną. Seserys dirba parapijinėse mokyklose ir išlaiko senelių prieglaudą Elmhurste (Pennsylvaniajoje), ir Brocktone. Kiekvieno lietuvių pareiga paremti ta kilnų seserų darbą. Ypač nuoširdžią paramą joms turėtų rodyti jaunimo organizacijos, nes jos kaip tik mūsų jaunimą auklėja ir deda visas pastangas, kad jis neužmirštų savo tėvų kalbos ir papročių.

A. Howes, Vargonų Instituto direktorius Lawrence buvo išvykęs visam mėnesiui koncertuoti. Toje keilionoje davė 14 koncertų įvairiose vietose ir pravedė 24 pavyzdines vargonų muzikos pamokas.

Pas savo tėvelius Velykų atostogas praleido kun. J. Jančius, MIC, ir kun. P. Kranch-Krancevičius, MIC.

E. Vasylūnienė balandžio 24 išvyksta į Brocktoną, kur dalyvaus Nukryžiuotojo Jėzaus seserų rėmėjų šeimelyje; ji yra pakviesta šeimelyje skaityti paskaitą. — as.

VAJUS VASARIO 16 GIMNAZIJOS NAMAM IŠPIRKTI

Vasario 16 gimnazija yra suorganizuota ir išlaikoma viso pasaulio lietuvių tiems mūsų tautiečiams, kuriems uždarytos durys į kitus kraštus. Ji sudaro lyg tvirtovę, kurioje ruošiami ir grūdinami mūsų ateities kovotojai.

Vokietijoje, svetimose mokyklose ir aplinkoje, lietuvių vaikams žūtų lietuvių tautai, jei laisvojo pasaulio lietuviams neįsistatytų sudaryti sąlygų jiems mokytis ir auklėti savo mokykloje. Be mūsų pagalbos ten jie išaugtų vokiečių įtakoje ir dvasioje.

Šiuo metu Vasario 16 gimnazijai reikalinga skubi mūsų pagalba. Jai pirktą pastogę dar nėra išmokėta ir tinkamai įrengta. Tautai reikėtų padaryti iki vasarvydžio, kad būtų patikrintas normalus tos lietuvių bės palaikymo istaigos darbas. Todėl nuo balandžio 1 d. JAV

skelbiamas aukų vajus Vasario 16 gimnazijos namams išpirkti ir įrengti. Visi lietuviai kviečiami galimai greičiau ir uoliau įsijungti į šį kilnų darbą.

Atskiri lietuviai ir organizacijos prašomos skirti minėtam tikslui savo aukas, raginti kitus aukoti, rinkti aukas, imtis iniciatyvos atskirose lietuvių kolonijose sudaryti vietines vajaus komisijas, organizuoti vajaus nauda parengimus, teikti lėšas visomis kitomis galimomis priemonėmis.

Aukus čekiais ar money orderiais galima siųsti šiais keiliais:

1. Mr. W. M. Chase, JAV Lietuvių Bendruomenės izdininkas, 275 Farmington Ave., Hatford, Conn.
2. Mr. P. Viščinis, vajaus komisijos pirmininkas, 31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.
3. United Lithuanian Relief Fund (BALF), 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.
4. Litaisches Zentralkomitee, (17a) Weinheim/Bergstr., Mittelgasse 8—Shliessfach 233, Garmany.

Šiuo reikalu informacijas mielai teikia Vasario 16 gimnazijos namų fondo komisija, kurioje taip pat gaunami aukų lapai, laiškai aukų reikalu ir t.t. Kreiptis šiuo adresu: P. Viščinis, 31 Bunker Ave., Brockton 4, Mass.

Kviečiame visus į talką ir laukiame visų paramos. Vasario 16 gimnazijos namai—lietuvių tautos namai. Tai lietu-

viškų širdžių ir galvų bankas, į kurį įdėtas kiekvienas centas atneš lietuvių tautai didelius nuosimčius. Bent mažą savo lėšų dalį dėkime į tą banką.

Vasario 16 Gimnazijos Namų Fondo Vajaus Komisija

- P. Viščinis, Pirmininkas;
- Dr. B. Kalvaitis, Sekretorius;
- Pr. Pauliukonis, Izdininkas.

SPAUDOS NAUJIENA

DR. PR. GAIDAMAVIČIAUS

NAUJAS VEIKALAS

MILŽINAS

DIDVYRIS

ŠVENTASIS

Žmogiškosios piñaties vizija. Tėvų pranciškonų leidinys. 246 psl., kaina \$ 2.00

Užsakymus siųsti DARBININKAS 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

AR JAU ESI Katalikiškos Akcijos Fondo Narys?

K. A. FONDAS organizuoja Amerikos Lietuvių jaunimui KURSUS, rekollekcijas, stovyklas, spauda. AUKA tik \$2.00 metams.

Vsi K. A. F. nariai yra ir A.L.R.K. Federacijos nariai. Kiekvieno aukotojaro intencija bus uždegta žvakutė, ir laikomos šv. Mjšios Fatimoj už Lietuvą ir Jūsų šeimos intencija.

Pareiškimų lapeliai gaunami katalikų klebonijose. Savo dalį tuoj siųsk adresu: REV. DR. A. JUŠKA, L.R.C. Federation Secretary, 1644 Wabansia Ave., Chicago 22, Ill.

Vajus tęsis lig gegužės 1 dienos, 1955 m. VISI TAPKIME KATALIKIŠKOS AKCIJOS FONDO NARIAIS!

Ponas Toks prie rašomosios

Ponas Toks pasinėšė gatve Gabijos link. Ties langu kiek stabtelėjo ir įžirgliavo vidun. Parodęs pirštą į rašomąją mašinėlę, tarė:

— Karvelinė ar giedraitinė? Rašo ir kartu uždeda tuos visokius stogučius?

— Aišku, rašo. Stogučiai!... Vadinasi, turi galvoj lietuviškos rašybos ženklus? Taip. Uždeda ir juos, — nuosirdžiai aiškino ponui Tokiam.

— Ar visada rašo? — dar pasiteiravo Toks.

— Tai klausimas! — nustebo pardavėjas. — Savaimė aišku. Kada tik nori, visada rašo.

— Bet, jei gerai žiūriu, tai man regis, kad dabar mašinėlė nerašo.

— Kaip tai nerašo! — ėmė nesusingaudyti kalboj pardavėjas. — Rašo, tikrai rašo. Va, imk ir pamėgink. Pamatysi, kaip lengvai ir tykia rašo.

O kam aš turiu mėginti? — nustebo ponas Toks. Aš ir nemėginęs matau, kad mašinėlė nerašo nei garsiai nei tykia.

— Suprantu, — atsikvošėjo pardavėjas. — Tamsta, tur būt, nori, kad mašinėlė pati rašytų?

— Žinia, — giliai įsižeidęs ėmė dėstyti ponas Toks, — Kodėl turėčiau aš rašyti? Visų pirmausia neturiu jokio noro nei kitų pulti ir nei savęs aukštinti, antra vertus, apie ką tokiu atsitikimu reiktų rašyti? Gal kokią poeziją suriesi apie vaiką, kuris savo motiną supa? Iš kito taško žiūrint, koks man malonumas rašyti tamstos mašinėlę? Nevieta ir nelaikas versti laisvą bendruomenės narį, kad jis sėstųsi prie tamstos mašinėlės ir imtų rašyti vien didesiam tamstos malonumui.

— Aš, aš neverčiu, tik siūlau, — atsiprašinėjo pardavėjas. — Juk tamsta nori pirkti mašinėlę?

— Kas tokius negražius gaudus paleido? — Užriko rimtai ponas Toks. — Kam man mašinėlė? Ką aš su ja veiksiu? Juk barzdos nesuksi su rašomąja kad ir geriausia...

— Va, ot, tai... žiopčiojo pardavėjas.

— Nėra ko vaipytis iš rimtų dalykų, — niurgžė Toks. — Laikas pinigai. Geriau nukiūntinsi į palocių ir nusipirksi parkerį. Su parkeriu aš galiu primargipti visokių cickelių kur tik noriu ir kada noriu. O jei kam mano raštas nepatinka, tegul perleidžia per tamstos mašinėlę. Ačiū už nervų apgadinimą ir lik drūtas!

Ponas Toks nulingavo gatve čiaudėdamas ir murmedamas, kad pasaulį yra daug žmonių, nemokančių greitai ir aiškiai susisiekėti.

• **Kaziūnės Kurelaitytės** Skirvinskienės (Skirvin), gimusios Pabibirų kaime, Girkalnio valsčiuje, tėvo vardas Baltramiejus, ieško Magdalena Kurelaitytė, 2835 Alabama Ave., Baltimore 27, Md.

Tel. APllegate 7-0349

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS BANGA

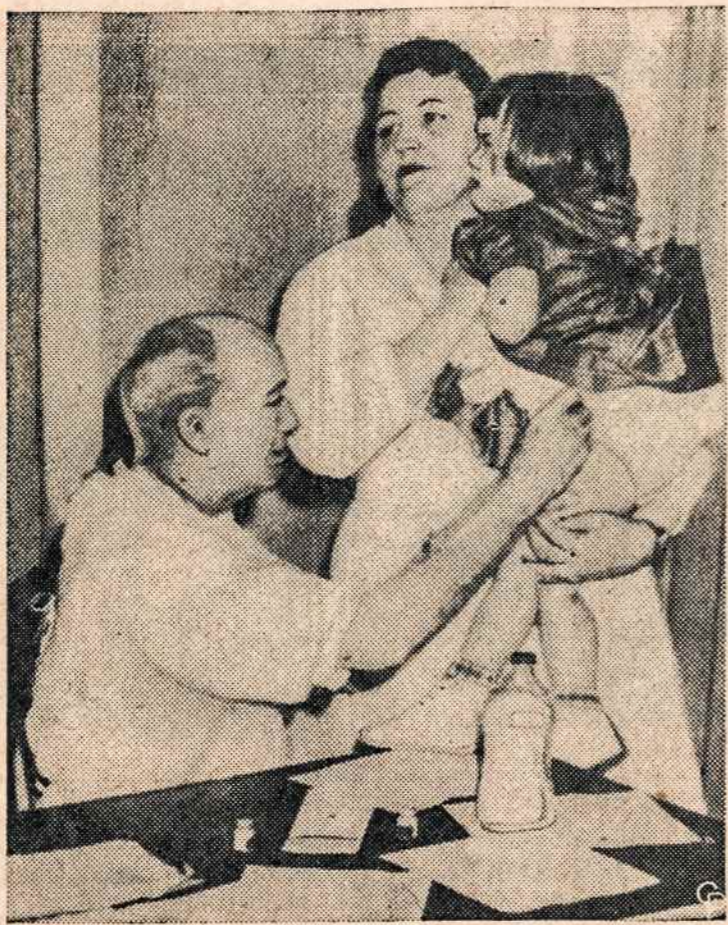
340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y.

Garantuotai taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers).

Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica.

Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke.

Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

POLIO pirmuosius skiepus gauna viena iš mergaičių Chicagoje, protestantų vaikų namuose.

KAIP GAMINAMI POLIO SKIEPAI?

Apacioje šio puslapio dėdami penki vaizdeliai rodo, kaip Pittsburgo universiteto laboratorijoje tyrinėjamas polio ligos sukėlėjas (virus) ir gaminami jam nugalėti skiepai (antipolio vaccine).

Kairioje (viršų) matome dr. Jonas Salk, skiepų išradėją, su jo keturiais asistentais: dr. J. L. Younger, maj. Byron L. Bennett, dr. P. L. Blazley. Dešinėje dr. L. James Lewis bezdžionei įšvirksčia skiepus, kad juos išbandytų.

Skautų sąskrydis

Sio pakraščio skautai vyčiai jau kuris laikas aktyviai reikišiasi lietuviško jaunimo veikloje. Balandžio mėn. 23-24 d.d. jie šaukia savo sąskrydį Waterbury, Conn. Sąskrydis įvyks lietuvių parapijos senosios mokyklos patalpose, Congress Ave. Sąskrydžio tema — asmenybės ugdymas.

Darbotvarkėje yra pramatyta išdiskutuoti šio rajono vyčių veiklos planą ir išklauti šiu paskaitų: Vyčiavimas — skaito v. s. A. Saulaitis; Būdo ugdymas — s. kun. St. Yla; Nagingumas — s. A. Matonis; Pasiruošimas laužui ir laužo pravedimas — v. sl. Vyt. Strolia; Protinė higiena — dr. A. Serkšnas; Tarnavimas — ps. R. Šilbajoris; Veikla būreliuose — ps. V. Pileika; Pasiruošimas vyčiauti (tik kandidatams) — ps. A. Banevičius; Rajoninė veikla — s. A. Matonis.

Saskrydžio pradžia — bal. 23 d. šeštadieni 1 val.

Tos načios dienos vakare, 7 val. 30 min. įvyks laužas, o po jo pasilinksminimas.

Saskrydžio dalyvių maistu rūpinasi Waterburio skautų tėvų komitetas. Bus paruošti bendri nusrėčiai, pietūs ir vakarienė. Dalyvio mokestis 2 dol. 50 c.

Vieš šio rajono skautai vyčiai ir kandidatai kviečiami sąskrydviu gausiai dalyvauti.

SKS

Kairėje (centre) laborantė Mrs. K. Bailey, tyrinėja kraują, paimtą iš įskiepytų vaikų. Kraujų tyrimas parodo, ar vaikai reikia dar kartą skiepyti ar ne.

Apacioje (kairėje) asistentas D. E. Wegemer pripildo butelius skystymu, kuris reikalingas paruošti skiepam. Apacioje (dešinėje) dr. P. L. Blazley tyrinėja, kaip vystosi polio ligos sukėlėjas (virus), įleistas į bezdžionės inkstus. Virus iš inkstų išimamas ir stebimas. Polio ligos skiepai (serumas), gaminamas iš inkstų bezdžioniu, Khesus giminės; jos atgabenamos iš Indijos. Vieno inksto pakanka pagaminti 2500 skiepam.

Pirmieji skiepijami nuo polio ligos pradėti Chicagoje, protestantų išlaikomuose našlaičių namuose; įskiepyta 50 mažamečių mergaičių. (Žiūr. paveikslą viršuje). Dabar vaikų skiepijimai ruošiamasi daugelyje kitų vietų.

Platesnė informacija apie skiepus buvo duota praėjusio Darbininko pirmame puslapyje.

Talkon ALRK Federacijai

DETROIT, MICH.

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacija, apimanti šio krašto tiek organizuotus, tiek pavienius lietuvius katalikus, šiais metais didžiausį dėmesį skiria jaunimui. Patirtis parodė, kad vasaros stovyklos vaikams ir jaunimui labai padeda auklėti katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje. Tai ypač pajunta rytinių pakraščių tėvai, kurių vaikams teko pabūti Kennebunk Porte, Putnamo ar Marianopolio vasaros stovyklose. Tokių sąlygų neturi Detroito, Clevelando, Chicagos ir kit. vid. vakarų lietuvių kolonijų lietuviai. Federacijos valdyba kaip tik ir planuoja šiais metais įsigyti jaunimui stovyklavietę šiame krašte. Tam iš dalies skelbiamas ir didžiulis piniginis vėjus. ALRK Federacijos nariais — rėmėjais tampa dviejų dolerių aukotojai, o garbės nariais rėmėjais 10-ties dolerių aukotojai.

Detroito lietuviai, kurie dar negavo per paštautų lapelių, jų gauti galite pas visų lietuviškųjų parapijų klebonus (šv. Antano parapijų) sekmdieniais mokyklos koridoriuje pas knygu pardavėjus) arba pas vaikus komisijos narius Detroito: Robertą Borisą, dr. Vyt. Majauską ir Br. Polikaitį.

Norėtusi atkreipti dėmesį ir tu, kurie išsigaudo vieno lapelio raginimų "kiekvieną mėnesį bendra šeimos komunijs, kiekvieną dieną bendras šeimos rožančius". Nemanau, kad tokios gražios ir vertingos tradicijos būtų taip lengvai laisvųjų formų įvedamos, ypač prisimindami, kad lietuvis maldoj yra didelis individualistas ir nelabai mėgsta, kad kas nors registruotų, kiek jis melsis...

Gražu, kad Federacijos valdyba šį vaju jungia su maldos žygiu, tačiau Mėlynosios Armijos Lietuvių Sąjūdžio lapelis derėjo kitokiū būdu platinti. Todėl manau, kad tie, kurie nesiryžta daryti iškilmingų pasizadėjimų, gali ramiai širdimi gražinti tik aukų lapelį, žinoma, su auka. Taipgi manau, kad ir vieno dolerio aukos vaizaus organizatoriai negražins. Tačiau būtų gražu, kad ku-

daugiau garbės rėmėjų atsirastų.

Senieji lietuviai emigrantai čia atvykę ir po dešimtuką į valandą teuzdirbdami pastatė daugybę gražių bažnyčių, mokyklų. Jie savo duoklę su kaupu atidavė, o tačiau ir dabar šiam vajui Detroito pirmoji paaukojo ne 2 dolerius, bet simtą čia gimusi lietuvė. Esu tikras, kad ir daugiau senųjų ateivių prisidės prie šio vėjus. Tačiau noriu atkreipti dėmesį į tremtinus, tuos, kurie prieš 5 metus labai stebėjosi ir net piktinosi, kad trečios ar ketvirtos kartos čia gimę lietuviukas nekalba lietuviškai, o šiandien girdi, kaip jų pačių vaikai angliškai kalba ir lietuvių kalbą baigia užmiršti... Tokia yra žiauri tikrovė, tačiau mes galime ją sušvelninti, reikia tik vieningo darbo, veiklos ir aukų, kad vaikai vasarą bent kelioms savaitėms būtų ištraukti iš purvinų, dulkinų (tiesiog ir moraline prasme) didmiesčio gatvių ir kad gražioje gamtoje, gerai prižiūrimi galėtų auginti savyje lietuviškos — katalikiškos dvasios daigus! P. Natas

Balfo vakaras

Balandžio 24 d., sekmadienį, 5 v. v. Hispanos Unidos (buv. lietuvių) namuose, W. Vernor Hw. 25 gtv. kampe, Balfo 76 skyrius ruošia vakarą, kuriame Z. Arlauskaitės-Mikšienės vadovaujama ir režisuojama scenos meno vaidintojų grupė suvaidins V. Alanto 3 veiksmų komediją "Visuomenės veikėjai."

Veikalas neseniai parašytas. Ir statomas dar tik pirmą kartą. Vaidins Bronė Kotkienė, Irena Laurinavičienė, Danutė Racevičiūtė, Birutė Rackaitė, Irena Šulcaitė, Stasys Geldauskas, Stepas Iljasevičius, Algirdas Pesus, Pranas Stanionis ir Vincas Žebertavičius.

Po vaidinimų bus šokiai. Šokiams gros ukrainiečių orkestras. Valgykloje bus lietuviškų valgių ir gėrimų. Taip pat bus

priimami drabužiai ir avalynė Hispanos Unidos namuose — A. Patalausko ir P. Veideikos parduotuvėje "Gaiva".

Norėčiau dar priminti, kad daugiau negu kvaila būtų aiškinti Balfo reikšmę tiems kurie daugiau ar mažiau yra pajutę jo reikalingumą gyvendami dar anoj pusės jūrių — marių. O Balfo skyrius tik tada galės veikti gerai, jei jis turės savo užnugaryje didelę lietuvišką visuomenę ir bus geras į nūcirdus bendradarbiavimas.

Šiais metais mūsų Balfo skyriaus valdybai vadovauja Detroito gerai žinoma, Amerikoje

gimusi veikėja E. Pauroziene. Randu reikalą priminti ypač naujesiems ateiviams, kad būtų labai negražu, jeigu Balfo vakare pasirodytų daugiau žmonių iš senųjų ateivių negu iš naujųjų. Bet, šį kartą, aš norėčiau tikėti, kad ir vieni ir kiti Balfo valdybos ir jos darbuotojų neapvils, t. y. nereikės raudonuoti, nei prieš senuosius, nei prieš naujusius, o ypač vakaro metu, prieš pačią pirmą ninkę.

Tad, iki pasimatymo Balfo vakare! O ten, su tais visuomenės veikėjais — žinoma, mums vyrukams, svarbiausiai, su toms grakščioms veikėjoms, — pajudinti žemę — padainuoti, pašokti, kad net žemė drebtų. Ir taip bus, jeigu mes vyrukai nežiopsosim. Vyrukas

Liet. Gen. Konsulatas New Yorke paieško

GUZAUSKAS, Pranas, (Frank), gyvenęs Chicagoje, West 69 St. ir Kendzi Avenue. JODAUGA, Simonas. JONIKAS, iš Malvediškių k., Varnių v., Telšių ap. KASPARAVICIUS, Kastanas.

KIELOS (KIELA), Jono, ir jo brolio Petro ir sesers KLEBONIENĖS, Viktorijos, vaikai ar žinantieji apie juos, prašomi atsilipti.

KLEBONIENĖS, Viktorijos, ir jos brolių KIELOS, Jono, ir KIELOS, Petro, vaikai, ar žinantieji apie juos, prašomi atsilipti.

MISEVICIUS, iš Slebunėlių k., Kriklėnų par., Pumpėnų v., Panevėžio ap.

MISEVICIUTĖ-EMAS, Vladislava, gyvenusi Kijijoje.

MOSKELIŪNAITE, Ona, iš Ginčionių k., Seirijų par., Alytaus ap.

PIEPCEVICIUS, iš Tverų par., Varnių v., Telšių ap.

RUDYS, Stanislovas ir jo sesuo SESELKIENE-RUDYTE, Stepanija, kilę iš Šatigalio k., Kartenos v., Kretingos ap.

RUDYTĖ (RUDYS), Antonija, iš Šatigalio k., Kartenos v., Kretingos ap.

SESELKIENE (SESELKIS) — RUDYTĖ, Stepanija ir jos brolis RUDYS, Stanislovas, kilę iš Šatigalio k., Kartenos v., Kretingos ap.

SIVICKAITĖ - BILIŪNIENĖ, Kotryna ir vyras BILIŪNAS, Antanas, iš Šiaulėnų v.

STANKEVICIUS, Antanas ir Julius, iš Būdų k., Vilkijs v., Kauno ap.

STREIKOLIO, Jono, giminės ar

apie juos žinantieji, prašomi atsilipti.

TREPKUS, Juozas, ir sesuo Adelė, iš Lauksvidų k., Vilkijs par.

VALEISA, Juozas, iš Sedos v., Mažeikių ap.

ZUKAUSKAITĖ, Julė, iš Svičių k., Vabalniško par., Biržų apskritys.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street,
New York 24, N. Y.

Chicago, Ill.

TELEPHONE:
DEARBORN 2-0819
TO PLACE
HELP WANTED ADS.
ASK FOR AD TAKER

Dabar, įrengtos pumpos su pardavimu patarnavimu
MANORITE MANUFACTURING CO.
Anksčiau Columbus Manor Pump and Supply
10110 South Ridgeland Ave.,
Chicago Ridge, Ill.
DALYS IR PATAISYMAS VISOKIŲ ROŠIŲ PUMPU.
Visoks dirbtuvių mašinų elektrinių motory taisyimas ir perdirbimas.
24 val. darbas. Virš 20 metų patirtis
Garden 2-0583
Naktiniai telefonai:
Garden 4-2231 ar Garden 4-3562
W. Hansen J. Oudsteyn

DRAFTSMEN
DETAILERS STOCK BILLERS WITH STORE FIXTURE EXPERIENCE
Excellent opportunity with the oldest and largest store fixture manufacturing company on the west coast. Year round employment for those who can qualify.
Rate up to \$2.50 per hour. Paid Holidays. Paid Sick Leave after One Year. Vacation after one year. Transportation will be considered. Replies held confidential.
Write Weber today stating qualifications, conditions of health, experience and we will send you details.
WEBER SHOWCASE & FIXTURE CO., INC.
5700 AVALON BOULEVARD, LOS ANGELES 11, CALIF.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kylocycles KIEKVIENA SEKMADIENI—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL.
Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA
BRADDOCK, PA.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas

VYT BELECKAS, savininkas

Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc.

1883 MADISON ST BROOKLYN 27, N. Y.
Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave stoties) Ridgewood

SPORTAS

Veda Ant, Bagdžiūnas

Neveltui yra sakoma, kad sveikame kūne yra sveika siela. Taigi sportas yra labai svarbus faktorius mūsų jaunimo auklėjime. Šiandien asmenybės, charakterio ir lietuviybės išlaikymo ugdyme sportas yra viena iš priemonių priemonių. Tik jeigu mes tinkamai suprasiame sporto reikšmę ir ateisime į jaunimą su konkrečia talka, tai sportas tikrai taps idealiu faktoriumi mūsų jaunimo auklėjime.

Štai, jau penkti metai Šiaurės Amerikos lietuviai sportininkai tęsia gražią tradiciją, rengdami didesnėse lietuvių kolonijose Šiaurės Amerikos Lietuvos Žaidynes.

Tokios žaidynės įvyko Toronte, Clevelande, Chicagoje ir 1954 m. vėl Toronte. Šių metų gegužės mėnesio 28, 29 ir 30 d. lietuviškojo jaunimo dvasinių ir fizinių jėgų demonstracija — žaidynės įvyks New Yorke. Čia suvažiuos per 150 sportininkų iš įvairių Š. Amerikos ir Kanados vietovių, kurias turėsime tinkamai priimti ir varžybų laimėtojus apdovanoti.

Suprantama, kad tokių žaidynių surengimas ir varžybų laimėjimas premijų — taurių ar dovanų parūpinimas reikalauja daug jėgų ir išlaidų. Todėl turime garbės kreiptis į jus ir prašyti, kad sutiktute skirti pinigine auką, taurę ar dovaną bet kurios sporto šakos varžybas laimėjusiam vienietui ar paskiram laimėtojų. Taurę galite pasirinkti iš pridėtam sąrašo. O jūsų auką, skirta taurės ar dovanai, bus konkrečiai tinka dovanų varžybų pravedimui ir varžybų įvertinimui!

PAREMKITE V-SIAS Š. AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES!

Pinginę auką, taurę ar dovaną, nurodydami, kuriam varžybų laimėtojų skiriama, siųskite iki š. m. gegužės 1 d. šiuo adresu: J. Kepeniū, 360 Palmetto St. Brooklyn 27, N. Y.

Priedas: Sportininkams reikalingų dovanų sąrašas

A. Dimša,
Komiteto Pirmininkas
Jeroslavas Kepenis
Sekretorius

V. ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNIŲ NEW YORKE SPORTININKAM REIKALINGŲ DOVANŲ SĄRAŠAS

KREPSINIUI

Vyrų:
1 vieta — \$29.15 (35WC—2),
2 vieta — \$19.65 (BC—FI),
3 vieta — \$11.65 (LPC).

Moterų:
1 vieta — \$22.00 (MC—FI),
2 ir 3 vieta — kaip vyrų.

Jaunių:
1 vieta — \$29.15,
2 vieta — \$19.65,
3 vieta — \$11.65.

Pastaba:
pereinamoji krepšinio dovana \$75 vertės jau paskirta Lietuvos Atletų Klubui.

TINKLINIUI

Vyrų:
1 vieta — \$20.15 (GC—1),
2 vieta — \$15.15 (GC—2),
3 vieta — \$11.65 (EC—3).

Moterų:
1 vieta — \$18.50 (EC—1F),
2 ir 3 vieta — kaip vyrų.

STALO TENISUI

Vyrų:
1 vieta \$19.15 (4NRT—B3),
2 vieta — \$18.65 (4NRT—B2),
3 vieta — \$18.15 (4NRT—B1).

Moterų:
tokios pat kaip vyrų.

Dvejetui vyrų:
2 dovanos po \$11.65 (1000CT).

Dvejetui moterų:
tas pat kaip vyrų.

Mišriam dvejetui:
2 dovanos po \$15.00 (MK—CF).

Jauniam:
1 vieta — \$19.15 (4NRT—B3),
2 vieta — \$18.65 (4NRT—B2),
3 vieta — \$18.15 (4NRT—B1).

Komandinių varžybų laimėtojų:
1 dovana už \$26.65.

ŠACHMATAMS

1 vieta — \$18.65 (MK—2),
2 vieta — \$15.65 (MK—1),
3 vieta — \$12.90 (35W—Dk).

PASTABOS:

1. Aukščiausiai pažymėtos kainos paimtos iš "Frank Sporting Goods" katalogo. Siunčiant pinigus už dovanas, pridėti 3% State Tax. Skaičiai, pažymėti prie sumų, reiškia katalogo numerį.

2. Jei dvi organizacijos ir atskiri asmenys dovanos paskirtai tai pačiai vietai, pirmenybes gauna pirmiau atsiuntę pinigų ar dovaną: antroji dovana skiriama Varžybų Komiteto nuostatai.

MARY MAX THOMPSON JAV Atletų Draugijos Los Angeles išrinkta "Kurčiųjų karalienė".

ARKLIŲ LENKTYNES Liverpoolyje, Anglijoje.

Kad būtų linksmiau

Kas yra melagis?

Prezidentas Eisenhoweris tarp savo draugų mėgsta pasakoti apie laikus, kada jis buvo dar tik leitenantas. Esą syki prisistato jam vienas iš jo kareivių. Atraportavęs prašo vienai dienai atostogų. Leitenantas klausia, kam jam tos atostogos. "Mano žmona valo visus namus, ir aš turiu jai padėti", atsako kareivis.

"Bet aš žinojau — pasakojo Eisenhoweris, — kad netoliese tą dieną buvo beisbolo žaidynės, o tas kareivis buvo kaip tik aistringas beisbolininkas. Dėl to jam atsakiau: — Gaila, negaliu tau atostogų duoti. Tavo žmona man kaip tik parąšė laiška, kad šiai dienai tau atostogų neduochiau, nes tu jai tik klaidysai darba. — Kareivis buvo nustebintas, atrapatavo ir movė pro duris. Bet dar prieš išeidamas jis suspėjo pasakyti: "Mūsų kuopoje yra du melagiai. Vienas iš jų esu aš, nes aš esu visai nevedęs."

Lėktuvai ir degtukai be uodegos

Už geležinės uždangos aukštąs partijos pareigūnas kalba darbininkams, r a g i n d a m a s juos sparčiau dirbti ir pakelti darbo našumą.

—Po šio pirmo penkmečio, — aiškina kalbėtojas, — kiekvienas iš jūsų jau turėsite dviratį. Dar 5 metams praslinkus, važinėsite tik motociklais. O po kitų penkių našaus darbo metų, visi būsite automobilistai. Kitus 5 metus smarkiau padirbėję, galėsite jau įsigyti po lėktuvą.

—O ką mes veiksime su lėktuvais? — atsiliepė iš minios senas kolchozininkas.

—Drauge, klausimas kaip mažo vaiko, — atkirto partijos kalbėtojas. — Paimkim pavyzdį iš gyvenimo. Čia nėra degtukų arba norint jų gauti, reikia ilgai stovėti uodegoje prie krautuvės durų. Kitaip bus tu.

MERGAICIŲ VASAROS STOVYKLA

Putname suinteresuoti tėvai prašomi nevēluoti registracijos, nes vietos ribotos ir jau daugiau kaip pusė užimta. Į stovyklą priimamos mergaitės nuo 7 iki 16 m. Stovykla prasideda birželio 26 ir baigiasi liepos 24 d.

Stovyklos reikalai rašyti: Camp Inmaculata RFD, 2 PUTNAM, CONN.

SCHOLES BAKING, Inc.
V. Lukas — vedėjas
532 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia duona. Mes kepame duonas, pyragus ir pyragaičius pagal visu skonį. Tortai, ypatingai pyragai vestuvėms, krikštynoms ir kitoms išskilmingoms progoms. Užsakymai išpildomi kogeriausiai.

Išvežiojame į krautuves privačius namus.

William J. Drake- Dragūnas
LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

Užsisakyk "Šv. Pranciškaus VARPELĮ"

Idomus, naudingas, iliustruotas, mėnesinis religinis žurnalukas. Metams tik \$2.00. Rašyk: **VARPELIS** Kennebunk Port, Maine

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS
37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. N.
Tel. APplegate 7-7083

CALL LO 3-7291 TO PLACE, CANCEL OR CHANGE YOUR AD

CAMPS

MOTHER MAZZARELLO CAMP
Livingston Manor, N. Y.
Mergaitėm tarp 6-14 metų. Atidaro- ma liepos 3, uždaro ma rugp. 25. Visi reikalingi įrenginiai. Savaitė 20 dol. Kreiptis: Sister Theresa Casaro, 695 Belmont Ave., No. Haledon, N. J. Hawthorne 7-0452.

WHERE ELSE BUT ON FIRE ISLAND

Are there the kind of people you want to meet... in the kind of surroundings YOU will enjoy? And nowhere else on Fire Island, but here at THE LIONEL, can you get 1 room house-keeping apartment for as little as \$250 per couple for the season... with everything you want for your vacation — swimming, fishing, surf, fun and sun. For further information send our unbelievable low weekly, monthly rate. Catholic Church near by. Call Day — UL 5-8705. Site — HA 4-473. THE LIONEL, Kismet Beach, Fire Island

MOMOWETA, Mattituck, L. I. BERNIKAMAS 5-16
Zuvavinimas, žūry ir žėlo vandens prano- gos. 20 beisbolo imtynių, arkliaiški žė- jimai, rankdarbiai, šėidymanas, fotografavimas. Naktinis žaidimas su tikrais indė- niais, visokeris sportas. Saugios kabinos, slaugė, daktaras, suaugusių priežiūra, rū- pestingas slaugymas, namie gamintasi maistas, trėn savaitėm \$10, 8 sav. \$270, 8 sav. \$350. Knygtė: James Mulvihill, 43 Seley Drive, Babylon, N. Y. Deer Park 2-5673

GUEST HOME

CARUSO—MT. Pleasant Villa. Jau dabar Jūs galite pradėti atostogas. Prašyk mūsų siūlomo plano. Pigiausios kainos — geriausias maistas ir patogumai. Arti kat. bažnyčios. Box 8, Ulster Co., Mt. Pleasant, N. Y.

BEAVERLY LAKE HOLLOW, 2000 pėdų aukštumoje, 5 patrauklius namus, prabangiai mobiliuoti, pilnai įrengti, privatūs, rami aplinka. Gaila- ma žuvauti, medžioti, plaukioti. Mokama savaitė arba visam sezonui. Nepaprasta progą tinkamiems apli- kantams. ES 5-4927.

DISPLAY

HOTEL SANFORD
Vedybinės puotos vėsinamo oro **BANKETŲ KAMBARY** prienamiausia kaina (ligi 150)
Cozy visiems privatūs kambariai. Kreiptis į **MR. VINCENT**, banketų tvarkytoją. Flushing 3-1400 140-40 Sanford Ave., Flushing, L. I.

CINCLOS, Geriausias rūšies — \$300 pora ir daugiau. Pirmą pasiteirauk pas mus — N.C.B.A. narys. Nemokami pristatom or siunta!! Rašyk ar kreiptis: **ANDES CHINCILLAS**
Paramus, N. J. arba Room 830, 11 W. 42 St., NYC.

Weekend Retreats for Men
QUEEN OF THE APOSTLES RETREAT HOUSE
SAG HARBOR, LONG ISLAND, NEW YORK
Conducted by the Pallottine Fathers
For Reservations or Information Apply to **DIRECTOR of RETREATS** or call SAG Harbor 5-0124
INDIVIDUAL ROOMS

Konservatorija

muzikos, dramos, dailiojo meno,
1510 White Plains Rd., Bronx, N. Y. (prie Parkchester). Asmeniškai vadovauja Joseph D. O'Gorman. Atidaro- mos visos klasės.
Pirmad. — baletas
Antrad. — balso kultūra ir menas trečiad. — balso nustatymas
Ketvirt. — būnai ir gitaros (pusiau privatiškai)
Penktad. — baletas
Šeštad. — baletas pradėdantiem, vario ir medžio ražiniai.

INDIVIDUALIAI MOKOMA GROTI VISAIS INSTRUMENTAIS KASDIEN

Informacijos reikalau ar norėdamas susitarti skambink TA 8-4140

BUSS. OPPORTUNITY

BARAS IR GRILL— Nassau miestelyje. Isteigta prieš 22 m., nominalinė nuoma, 5 metams išnuomota. Savaitinė pajamos \$700 plus geros užie- gų, ilgas baras. Su nuostoliais, už \$11500. VA 5-0298

VALYMO ĮMONĖ — Wesches- ter

— gerai įrengta, geriausia proga, su nuostoliais.
BE 78770
Brooklyn, N. Y. Restoranas ir maisto reikmenų krautuve.
Gerai aprūpinta, puikiai įrengta, geroj vietoje, 13 m., \$50 nuoma. 3 metams išnuomota, ketvirtadienis už- daryta, metiniu pajamų tarp \$18-20,000. Su nuostoliais atiduoda už \$5000. GL 3-8686

FISHING STATION with Bar and Grill

waterfront property, 380x370 — fully bulkheaded — Price \$42,000 — good terms, by appointment only. Call **JOHN GROSSMAN**, 133 East Main Street, Babylon, Tel. Mohawk 9-6257; evenings Juniper 1-1604.

PARUODA — \$35,000

LITTLE PECONIC BAY, L. I. vasar- namis — gražu, privatu. Apie 3 1/2 akro, 79'. Privatus pajūris, 3 kam- bariai, rėmai, 5 Br. atidaryta ir por- čius su sėtais. Purkšlo kambarys. Ir 4 kamb. bungalovas. 2 auto gara- žas. Katalikų rajone. LU 3-3629

DVIRAČIŲ PARDUOTUVĖ

Pilnas pasirinkimas — Prekės su ra- tais — Vaikų rėkmenys — Daug taisyms darbu. Isteigta prieš 24 me- tus. Nuoma \$85.00, nuoma atvira. Metinė pajamos siekia \$12-14000, 6 darbo dienos. Galima pigiai nupirkti. Pastatas irgi parduodamas.
LA 8-3514.

BARAS IR GRILL BROOKLYNE

\$1000 savaitinių, kaina \$18,000. Išsimokėjimui tartis su sa- vininku. 9 A. M. - 6 P. M. BU 4-8856

BUSS. OPPORTUNITY

Baras ir Grill-Williamsburge su 2 šeimų namu ir garazu. Įsėig- tas prieš 30 metų. Tinkamam žmogui paruođama gera kaina. Dabarinis savininkas yra lietuvis. Gera aplinka. Venkartinis gyvenime pirkiny. ST 2-1907, 11 A. m. ligi 3 P. M.

LONG ISLAND established poultry farm and equipment, capacity 2500 layers and 5000 broilers; Colonial residence, excellent condition, situated on 4 acres, 900 ft. on main highway, close to village and station; residence can be used as restaurant. Price \$25,000. Terms. Carl W. Werner, Realtor. Fuslyn 3-1210.

GREENWICH VILLAGE.

Nauđoti baldai, — Eric-A-Brac — senenos — 1st. prieš 15 metų. — La- bai žema nuoma. Gera sutartis. Žavi aplinka — Ve.kia 5 1/2 dienas nuo 11 A. M. iki 6 P. M. — Paruođama su nuostoliais už \$3500. 345 Bleecker St., N. Y. C. WA 9-4784.

REAL ESTATE

CRESTWOOD — 6 yrs. — Near Annisclata School — Custom Brick — Corner plot — Center rial — Large Living Room with Fire place — Dining Room — oversized kitchen — 1/2 Bed Room — 1 1/2 bath — Low Texas extras — Near Catholic Schools and Churches — Asking \$29,900 but will consider serious offer. Spencer 9-3819

MARINE PARK — 1 šeimai gyvent.

Ar mėgti gyventi arti golfo aikštes? (2215 E. 38 St.). 6 kamb., garažas, aliejus, variniai vamzdžiai, moderni virtuvė, naujai sudėtos vonioje pyle- ties, užbaigtas rusys, garso neprai- eidžias kamb., patio, aliuminjuas langinės ir daug k. Tuojau galima gyventi. Principals only. \$13,000. Ar- ti kat. mokyklos ir bažnyčios. NA 8-9840

NEW ROCHELLE su nuostoliais

idealus didėlei kat. šeimai koloninis namas. 3 vonios, powder kambarys, erđvi halė, sandėluukai, 4 židiniai, erđvus su sėtais porčius, aliejum, kombinuoti lengai, 2 auto garažas. Arti mokyklos ir bažnyčios, prie Thruway. Tik \$22,000. NE 2-4625

GARDEN City Cape Cod, 1 1/2 years

old, immediate occupancy, 4% GI mortgage available, 4 bedrooms, 2 baths, large screened porch, full base- ment, w/w carpeting; near Catholic schools and churches; asking \$19,950. Owner. PI 1-1499.

HASTINGS-ON-HUDSON. Puiki so- dyba, chalet tipo namas, 4 miegam., didėlis valgomasis, 1 1/2 kamb. voniai, 3 uždari balkonai, akmeninis židinis, šildymas gazu su elektra, 25 kub. Amana šaldytuvas, Apex automatisk. skalbuvas, plotu 100 x 200, geros apli- nki mokyklos, nedidėli mokesčiai, arti kat. bendruomenė, parduodama su nuostoliais už \$15,000. Skambinti: HASTINGS 5-4482.

LEVITTOWN — 4 miegamieji, 2 vonios, knotty pine. Gyvenamasis, de- nis ir virtuvė. Pilnas valgomasis, sujungtas garažas. Geroj vietoj susi- kiekimo ir krautuvių atžvilgiu. Arti katalikiškos mokyklos ir bažnyčios.

\$16,300.
LE 9-2893

10 KAMBARIŲ — 7 kambariai

tušti, aliejum garo šiluma, pa- togu, arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Puiki proga. Par- duoda už \$7000 grynais pini- gais. EV 6-6985

BABYLON RAJONE, \$40,000

Gražus 1 vandens puse ranch namas 2 me- tuj senumo. Nėra kainu. 6 kambariai, 2 1/2 vonios, aliejum šildymas oru, 2 auto sujungtas garažas, erđvus patio, aptverta tyromis, dokas, smėlio paplūdimys, 1 Great South Bay puse. 125 x 300 gylis. Įvertinimui pritiktu pamatyti. Arti kat. mokyklos ir bažnyčios. Savininkas MOhawk 9-8277.

Tonikas viduriam

Cia yra namie gyduolė: mišinys šaknų, žolių ir sėk- lų. Ji vartojama ar- batos formoje nuo šų ligų: skilvio ne- virškinimo, inkstų (kidneys), odos iš- bėrimo, gerkles užkimimo, plaučių uždegimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šiurpuliavimo, per- šalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, rėmens de- ginimo, galvos skaudėjimo, są- narių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

REAL ESTATE

CRANFORD, N. J. centrinės halės namas, 8 kambariai, tiled vonia ir prausykla, erd- vus gyv. kambarys su židiniu, kieta me- džio grindys ir sienos, pilnas rūšys ir žai- dimu kambarys, aliejus šiluma, GE a te- linis pečius, 2 auto garažas, plotis apie 150 x 150, gera vieta, arti kat. mokyklos ir bažnyčios ir RR stotis. Savi l.ku skambink suairtiti CRANford 6-5478 a. Whitehall 4-2462.

Jei nori ką paskelbti

DARBININKE,
skambink telefonu:
GLenmore 5-7068

LAIDOJIMO ĮSTAIGOS

MUTual 1-1587 Keansburg 6-0258
DANIEL A. REILLY
Laidojimo įstaigos
801 D Street, Belmar, N. J.
201 Laurel Avenue
W. Keansburg

NEW YORK

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS—Direktorius
ALB. BALTRONAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
660 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčias nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS
FUNERAL HOME
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
JOSEPH BARACEVICIUS
Laidotuvių Direktorius
Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue
Cambridge, Mass.
PRANAS WAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer- menims dykai. Aptarnauja Cam- bridge ir Bostono kolonijas žė- miausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus.
Reikale saukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY
South Boston, Mass.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SO 8-0815
South Boston 8-2609

ISIGYKITE NAUJAI IŠLEISTA
PULGIO ANDRIUŠIO
HUMORISTINĮ ROMANĄ
TIPELIS
240 puslapų Kaina — \$3.00
Gaunama:
"DARBININKAS".
680 Bushwick Ave. Brooklyn 21, N. Y.

PRISIMINTI pirmajai šv. Komunijai, Graduation, vestuvių ar kokio kito svarbaus įvykio,
NUSIFOTOGRAFUOKITE PAS
Rapolą Kruchą
FOTOGRAFIJŲ STUDIJOJ
65-23 GRAND AVE. MASPETH 78, N. Y.
Tel. DAVenport 6-2010
42 metų patyrimas užtikrina patenkinimą.
Studija atdara kasdien, išskyrus penktadienius

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVŲ LAIKRAŠTIS
 APJUNGOS
 AMERIKA, LDS ORGANŲ DARBININKŲ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
 680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Metinė ateitininkų šventė New Yorke

Dr. M. Alseikaitė-Gimbutienė, Pabaltijo Moterų Tarybos, Liet. atstovybės klubo kviečiama, balandžio 24 d. 5 val. Free Baltic House, 131 East 70th St., New Yorke, skaitys paskaita tema "Lietuvių protėvių keliai ir jų kultūra". Bus iliustruota paveikslais. Po paskaitymo — velykinis stalas.

Alekso Mrozinsko piano studijos mokinių koncertas įvyksta balandžio 23 d. 6 val. vak. Apreiškimo par. salėje. Programoje dalyvaus apie 20 mokinių. Po programos — šokiai.

DR. LEONARDAS PLECHAVIČIUS

Kovo 15 d. savo darbo kabineta New Yorke pašonėje, Yonkers, atidarė dar iš Lietuvos mūsų žmonėms pažįstamas chirurgas dr. Leonardas Plechavičius, generolo Povilo Plechavičiaus brolis, medicinos srityje dirbęs jau 22 metus.

Puikiai įrengtas kabinetas turi visus reikalingiausius modernius įtaisymus, Rentgeno aparatą ir kt., o jo adresas yra 248 Nepperhan Avenue, priešais šv. Kazimiero bažnyčią.

Dr. Plechavičius šion šalin atvyko 1949 m. iš Vokietijos, kur ėjo įvairias pareigas tremtinių stovyklų ligoninėje. Tuojau po karo buvo vyr. gydytoju prie UNRRA Lingen DP stovykloje, vyr. chirurgu ir vedėju buvo DP ir PMX ligoninėje Meppen. Amerikoje dvejus su puse metų dirbo vyr. chirurgo rezidentu pareigose Milford Memorial ligoninėje ir per trejus metus chirurgo rezidentu St. Elizabeth's ligoninėje New Yorke.

1953 m. jis išlaikė valstybinius egzaminus Ohio valstybėje, o 1954 m. gruodžio mėn. išlaikė ir New Yorke valstybinius egzaminus, gaudamas teisę verstis privačia praktika.

Dr. Plechavičius Lietuvoje, ypač žemaitijoje, buvo labai populiarus ir žinomas. 1932 m.

baigęs Kauno universitete mediciną, specializavosi chirurgijoje Klaipėdos Raud. Kryžiaus ligoninėje pas daktarus Cipli-jauską ir Žemgulį. Vienos universiteto chirurgijos klinikose, Austrijoje, specializavosi pas garsų prof. Finsterer, Boehler, prof. Denk, ir Italijoje — pas prof. Putti. Grįžęs iš užsienio, 1939 m. buvo paskirtas Telšių apskr. ir miesto ligoninės direktorium ir vyr. chirurgu, tose pareigose dirbęs ligi 1944 m., kada pasitraukė į Vokietiją. Iki karo pabaigos dirbo Grazo, Austrijoje, universiteto klinikose kaip chirurgas.

DR. L. PLECHAVIČIUS

Geroje ir gausiai lietuviams apgyventoje vietoje, dėl senatvės išeinant iš biznio, parduodami arba išnuomojami

Laidotuvių Namai — Funeral Home

Norintieji šį biznį perimti arba su visais namais nupirkti, kreipiasi į

JULIŲ PAKNĖ,

133 Suley Ave.

Arlington, N. J.

Telef. KE 3-0615

Yonkers 9-5323 Office

Yonkers 9-1029 Res.

Leonardas Plechavičius, M. D.

SPEC. CHIRURGIJA, MOTERŲ LIGOS
 Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 p.p. kasdien
 1-3 popiet šeštadieniais ir susitarus
 248 NEPPERHAM AVE., YONKERS, N. Y.
 (priešais šv. Kazimiero bažnyčią)

diumo nariai, ilgesnę kalbą pasakė prof. J. Brazaitis, nušviesdamas šventadienio ir kasdienybės prasmę. Posėdis tetruko valandą.

Vakaras

Apreiškimo par. salėje 6 v. įvyko šventės antroji dalis — Ateities žurnalo vakaras. Brooklyno vaidintojų trupė, vadovaujama aktorius Vitalio Žukausko, suvaidino Čiurlionienės - Kymantaitės 3 veiksmų komediją "Pinigėlius". Patį veikalas silpnokas, bet vaidintojai sugebėjo iš jo padaryti nuotaikingą spektaklį, sukurdami įdomių įtikinančių charakterių. Vaidintojų vieni tiksliau ir giliau įsijautė į savo vaidmenį, kiti silpniau, tačiau vaidinimo nuotaika liko vieninga. Publikos, kurios buvo pilna salė, vaidinimą priėmė šiltai.

Sokiams grojo Joe Thomas orkestras. Baigiant vakarą, jaunimas, sustojęs ratu, padainavo partizanų dainą.

Liet. Sporto Klubo

visuotinas narių susirinkimas šaukiama balandžio 24 d., 6 v. Vytauto Belecko svetainėje. Bus svarstoma sekančio sezono egzistencija, aikštės bei kitų svarbių reikalai. Visi klubo nariai kviečiami būtinai dalyvauti.

Klubų valdyba

Solistė Juzė Augaitytė

ŽYMIJOI OPEROS SOLISTĖ AI DŲ KONCERTE

Gegužės 1 d. Pranciškonų Spaudos koncerte Bostone dainuos žymioji Lietuvos Operos solistė Juzė Augaitytė. Ji šiame mieste pasirodys pirmą kartą, užtat visų lietuvių mielai yra laukiama. Girdėti, jog ši didelį koncertą rengiasi atvykti ir gretimų miestų mūsų tautiečiai pasiklausyti gražių dainų ir paremti mūsų spaudos darbą, kurį su nepaprastu pasišventimu šandien atlieka pranciškonai iševijioje. Juzė Augaitytė, šio koncerto

dainininkė, yra pirmą kartą Kauno ir Vilniaus operų solistė, savo gražiu balsu prisidėjusi prie Lietuvos teatro išgarsinimo net užsienyje. Dainavimo mokslus ėjusi Klaipėdos konservatorijoje, dar perkerius metus tobulinosi dainos mene garsiajame Frescobaldi muzikos institute Milane. Grįžusi į Lietuvą, tuojau buvo pakviesta į Kauno valstybinę operą, kurtoje vaidino pagrindines roles iki 1942 m., kol persikėlė į Vilniaus operą. Su dideliu

įsijautimu Juzė Augaitytė yra dainavusi ir vaidinusi Fausto operoj Margaritą, Buhemoj — Mimį, Carmen operoje Mikaelą, Madame Butterfly ir kitas roles, palikusias neužmirštamą įspūdį publikai. Be to, ši dainininkė yra koncertavusi ir žymiuosiuose Europos didmiesčiuose — Milane, Romoje, Berlyne, Talline, Rygoje ir kitur, susilaukdamas svetimtųjų kritikų labai palankaus vertinimo. Iš pamėgto dainos meno Juzė Augaitytė neišsijungė nė tremtyje. Vokietijoje jėnai nuolat kelia, duodama gerai parengtus koncertus saviesiems ir svetimtaučiams. Su tuo pačiu užsidegimu ji tebedainuoja ir Amerikoje. Savo gražiu lyrinio sopranu Juzė Augaitytė yra laimėjusi visuotinį pripažinimą ir šios šalies lietuvių. Šalia koncertų ji nuo 1949 m. mokytoja Philadelphiaje, dėstydamas muzikos dalykus.

Juzė Augaitytė Bostone gegužės 1 d. pasirodys su lietuviškomis liaudies dainomis bei mūsų tautos kompozitorių kūriniais ir su tų operų arijomis, kurios ją išskėlė į dainos meno viršūnes. Visa jos programa yra paruošta lietuvių kalboje.

K. G.

VISŲ LIETUVIŲ PAREIGA DALYVAUTI RINKIMUOSE

LB New Yorke I Apylinkės Valdyba primena:

I. LB Tarybos rinkimai bus gegužės 1.

II. Apylinkės Valdyba yra įsteigusi Williamsburgo apylinkėje 3 balsavimo punktus: 1) Apreiškimo parapijos mokykloje, N. 5th & Havemeyer Sts., Brooklyn 11; 2) Angelų Karalienės parapijos salėje, 213 So. 4th St., Brooklyn 11; 3) Tautininkų klubo patalpose, 337 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Lietuvių Bendruomenės priešrinkiminis susirinkimas įvyksta balandžio 24 d. 12 val. Apreiškimo par. salėje. Kalbėtojai nurodys LB reikšmę ir svarbą.

A. Alksnis,

aktyvus N. Y. Skautų Vyčių dr. vės narys, šį pavasarį baigia veterinarijos studijas University of Connecticut, Storrs, Conn. Jis prieš porą savaitių laimėjo to universiteto gražiojo jėjimo varžybose dvi dovanas.

III. Balsavimo punktuose balsavimo dėžutės bus atidarytos gegužės 1 d. nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.

IV. Balsuoti gali kiekvienas lietuvis - lietuvi, kam sueina gegužės 1 d. 18 metų amžiaus. Kad galėtum balsuoti, turi įsigyti dabar ar rinkimų dieną nario knygelę ir sumokant bent už pusę metų solidarumo mokestį 50 centų. Nario knygelės gaunamos pas LB I Apylinkės išdininką p. K. Kepalą kiekvieną sekmadienį nuo 12 val. iki 1 val. po pietų Apreiškimo parapijos mokykloje ir pas p. J. Ginkū, saldainių krautuvėje, 495 Grand St., ir balsavimo dieną balsavimo punktuose.

V. Kiekvienas lietuvis, turįs teisę balsuoti, gali prašyti vietos rinkimų Komisiją ar Vyr. Rinkimų Komisiją, kad jam atsiųstų balsavimo kortelę bei voką į namus, kad jis galėtų paštu balsuoti. Toks prašymas siųstinas juo veikia, kad balsavimo kortelė ir vokas balsuotoją pasiektų ne vėliau kaip gegužės 1 dieną. Prašymą siųs-

ti LB New Yorke I Apylinkės Rinkimų Komisijos nariui, kun. V. Piktornai, 213 So. 4th St., Brooklyn 11, N. Y., arba skambinti tel. STagg 2-2086. Prašytojui tuojau bus prisiųsta balsavimo kortelė su voku. Balsuotojas balsavimo kortelėje atžymi ne daugiau kaip 27 kandidatus, ją deda į balsavimo voką ir jį užlipina. Užlipintą balsavimo voką drauge su savo Bendruomenės knygele ar solidarumo įmokų kvitu deda į kitą voką, kurį adresuoją: Vyriausiajai Rinkimų Komisijai, c/o Msgr. J. Balkūnas, 64-14 56th Road, Maspeth 78, N. Y. Siuntėjo adresą turi būti pažymėtas ant viršutinio voko. Balsavimo laiškas turi būti pasiųstas ne vėliau gegužės 1 dienos.

VI. Balsavimo kortelės neišskaitomai suteptos, su nuplėšta dalimi, ar balsuotojo pasirašyta ar bus daugiau pažymėta kandidatu, negu 27 — bus laikomos netikros ir jų balsai nebus užskaityti. Jei kas turėtų kokių neaiškumų, prašoma skambinti I Apyl. Rink. Komisijos nariui, kun. V. Piktornai, tel. ST 2-2086.

Lietuvi, lietuve! Atlik garbingą lietuvių pareigą — balsuok! Nes tik vienybėje galysime!

LB New Yorke I Apyl. Valdyba

BOSTONO ŽINIOS

Pasukite laikrodį

Massachusetts valstijoje dienos taupymo laikas pradėdamas balandžio mėn. 24 d. Tos dienos rytą laikrodis pasukamas vieną valandą pirmyn. Pasmaldos šv. Petro parapijos bažnyčioje balandžio mėn. 24 d. vyks jau nauju laiku.

Kursai vadovams

Bostono skautų Žalgirio tundo skiltininkų kursai vyks balandžio 29 d. iki gegužės mėn. 1 d. Kursai vyks Camp Kirby stovyklavietėje.

Jaunimo skaitykla auga

Bostono jaunimo lietuviškoji skaitykla, kurią įrengė Bostono skautai, jau gražiai išaugo. Skaityklai knygas dovanojo: šv. Petro parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis — 20,

Tėvynės Mylėtojų draugija per J. Tuinylą — 25, Antanas Bačiulis — 114, A. J. Petrauskas iš Seattle, Wash. — 28, "Dipukė iš Bostono" — 32, ponias M. R. iš Bostono — 43, A. Kazlauskas — 21, M. Virbalas — 20, Skautų Aidą ir Mūsų Vytį užsakė Dr. Br. Kalvaitis. Ponia McCormick iš So. Bostono padovanojo 10 patefono plokštelę.

Pakrikštyta

Balandžio 3 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštyta Alensandro Barkevičiaus ir Bernice Kataska-Barkevičienės duktė Joyce ir Marijos vardais. Tėvai gyvena 67 G St.

Balandžio mėn. 10 d. šv. Petro parapijos bažnyčioje pakrikštyta Antano Janovičiaus ir Anelės Jurgelaitės-Janovičienės duktė Teresės ir Alice vardais. Tėvai gyvena 884 E Broadway.

Atvyksta putnamietės

Balandžio 24 d. 3 val. p. p. šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia įvyks gražus vaidinimas. Vaidins Putnam Nekalto Marijos Prasišėjimo seserų vedamo bendrabučio auklėtinės. Žigmantas ir Morta Benzevičiai gyvena 443 E. 7 St. balandžio 17 d. šventė 25 metų savo vedybiniu gyvenimu sukaktį. Sukaktuvininkų intencija tą dieną buvo atliakytos šv. Mišios šv. Petro parapijos bažnyčioje. Jų sūnus Antanas šiuo metu lanko Bostono arkivyskupijos kunigų seminariją.

Pamaldos už kardinolą

Balandžio 21 d. 10 val. ryto šv. Kryžiaus katedroje įvyks pamaldos už Bostono kardinolo O'Connell sielą.

Rinks seną popierių

Senas popierius arkivyskupo vedamos labdaros fondo naudai šv. Petro parapijoje bus surenkamas balandžio mėn. 24 d. po pietų. Popierių reikia sunėsti į klebonijos garažą arba prie parapijos salės E. 7-ta gatvė.

N. J. seserų rėmėjų

metinis seimelis, susijęs su 30 metų jubilėjumi, įvyksta Brocktone, vienuolyno salėje, balandžio 24 d. Maloniam kviečiami dalyvauti visi bostoniečiai, kurie seseris gerai pažįsta iš jų nuoširdaus darbo parapijinėje mokykloje. Seimelis prasidės mišiomis 10 val.; 11:30 bus bendri pietūs vienuolyne; 1:00 val. posėdžiai — kalbos, pasokaitos ir meninė programa.

Kol. Dalių Škudžinskaitė

ir leit. Raimundą Ivašką sukūrusius lietuvišką šeimą, sveikiname ir linkime žengti gražiu gyvenimo keliu.

Bostono Studentų Ateitininkų Draugovė

Klausykite LIETUVOS ATSIMINIMŲ radijo valandas

Šeštadieniais 4:30-5:30 val. p.p. Stotis WEVD 1330 kil. 97.9 MEG. (FM) Direktoriaus JOKŪBAS J. STUKAS 1264 WHITE STR. HILLSIDE, N.J. WAVERLY 6-3325

PRANCIŠKONŲ SPAUDOS KONCERTAS BOSTONE

AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALEJE (So. Boston High School) THOMAS PARK

IVYKSTA 1955 MET. GEGUŽĖS MĖN. 1 DIENA

DAINUOJA: Juzė Augaitytė, Kauno ir Vilniaus operų solistė ir Vaclovas Verikaitis, garsus solistas - baritonas.
 AKOMPANUOJA: Jeronimas Kačinskas

Bilietus iš anksto galima įsigyti: So. Bostono, Cambridge, Lawrence, Brocktono, Norwoodo, Lowellio lietuvių parapijų klebonijose ir So. Bostone Ivaškos baldų krautuvėje.

VISI YRA MALONIAI KVIETIAM DALYVAUTI